

บทที่ ๕

การปฏิรูประบบเศรษฐกิจและระบบการปกครองในศตวรรษที่ 18

เป็นในศตวรรษที่ 18 แตกต่างไปจากสเปนในศตวรรษที่ 16-17 ที่เป็นผลมาจากการสามารถของพระนางอิสabela พระเจ้าชาลล์ที่ 1 (พระเจ้าชาลล์ที่ 5 แห่งอาณาจักรโรมันอันศักดิ์สิทธิ์) และพระเจ้าฟิลิปที่ 2 ได้ทำให้สเปนก้าวขึ้นสู่ขั้นสุดยอดของความเจริญในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าในด้านการศึกษา ศิลปหัตถกรรม วรรณคดี ปรัชญา ภาษาศาสตร์และอาณาจักรอันกว้างใหญ่ไฟалаในโลกใหม่ จนได้รับการยกย่องเป็นยุคทองยุคหนึ่งของสเปน¹ แต่หลังจากการพ่ายแพ้อย่างสื้นเชิงของกองเรือบีชาจาร์มาด้าต่อกองเรืออังกฤษในความพ่ายแพ้สร้างอิทธิพลทั่วโลก ที่ซ่องแคบกิบอรอลท้าในปี ค.ศ. 1588 ความเสื่อมของสเปนก็เริ่มปรากฏภาพให้เห็น ดังคำกล่าวของนักประวัติศาสตร์ชาวอเมริกันในศตวรรษที่ 20 ที่ว่า “ในความล้าของแสงสว่าง (ชาสเปน) หาญไม่ว่าอีกด้านหนึ่งจะมีคุณงามความดีอยู่บ้าง”² ประวัติศาสตร์ของสเปนในศตวรรษที่ 18 ในสมัยราชวงศ์บูร์บอง จึงเต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงเพื่อรักษาสถานภาพอันคลื่นเคล้น หันในสเปนเองและในอาณานิคมที่เป็นผลมาจากการความวุ่นวายจากโลกภายนอก จากสภาพเศรษฐกิจและการแหน่งคิกจากนักปรัชญากลุ่มนี้แจ้งของฝรั่งเศสที่ขยายอิทธิพลเข้าไปทั่วโลก อย่างไรก็ตามสเปนจะพยายามทำการปฏิรูปเพื่อว่าเหตุการณ์ได้ชาไปแล้วสำหรับการเรียกร้องอิสภาพของตนแทนที่ในโลกใหม่ สเปนในปลายสมัยของราชวงศ์ແอบสเปนอร์ก

การสืบทอดอำนาจของพระเจ้าฟิลิปที่ 2 ในปี ค.ศ. 1598 นำสเปนเข้าสู่ยุคใหม่ของการปกครองที่ยึดมั่นต่อระบบพระคู่พวงทำให้เกย์ทริร์องค์ต่อ ๆ มา เช่น พระเจ้าฟิลิปที่ 3 พระเจ้าฟิลิปที่ 4 หรือพระเจ้าชาลล์ที่ 2 ฯลฯ ประสบกับอุปสรรคในด้านการปกครอง ประกอบกับอิทธิพลส่วนตัวที่ไม่ได้รับการยอมรับจากผู้คนในสเปน ไม่สามารถที่จะคงราชย์นั้นไว้ได้พระองค์ยังเยาว์พระชนม์อยู่ เช่น พระเจ้าฟิลิปในขณะ

¹ Louis Bertrand and Sir Charles Petrie, *The History of Spain: From the Musulmans to Franco* (New York, 1971) pp. 242-246 ดูความเจริญของสเปนในสมัยพระเจ้าชาลล์ที่ 1 และพระเจ้าฟิลิปที่ 2 Ibid., pp. 215-241.

² Bailey and Nasatir, op. cit., p. 26.

ชั้นครองราชย์มีพระชนมายุเพียง 20 ชั้นชา องค์ต่อมา 16 ชั้นชาและ 4 ชั้นชาตามลำดับ ก่อนสิ้นพระชนม์พระเจ้าพลิปที่ 2 เองยังเคยกล่าวถึงบัญหานี้ว่า “พระผู้เป็นเจ้ามอบอาณาจักรอันยิ่งใหญ่แก่ข้าพเจ้า แต่ทำไมไม่ส่งโหรสก็มีความสามารถให้ข้าพเจ้าด้วย”³ อย่างไรก็ตามบารมีของพระเจ้าพลิปที่ 2 และนักการปักธงที่มีความสามารถของสเปนยังช่วยค้ำจุนราชบัลลังก์สเปน ทำบัญหานี้หนักให้เบาขึ้น

บัญหานี้เกิดขึ้นทันทีภายหลังการสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าพลิปที่ 2 ได้แก่ ทำอย่างไรจึงจะทำให้อาณาจักรของสเปนและรัฐบริเวณอื่น ๆ ไม่แตกแยก ทรงครองที่สเปนทำกับมุสลิม เป็นศึกคราวที่ทำเพื่อศาสนา แต่ถึงแม้ว่าสเปนจะนำชัยชนะมาให้แก่ยุโรป แต่สเปนไม่ได้รับผลเท่าที่ควร ยุโรปชาติอื่นยังไม่ยอมรับเสียงของสเปน สเปนจึงต้องดำเนินการทุกอย่างเพื่อรักษาสถานภาพดังกล่าวไว้ เช่นท้องรักษาหน้าใจกับอสเตรีย เพื่อจารโลงอิทธิพลของเมดเวลิกันเวียนนาในยุโรป ต้องร่วมมือกับกับเยอรมันและฝรั่นเศสเพื่อบังกันอิทธิพลทางทะเลของอังกฤษกับตัวเอง และท้องร่วมมือกับฝรั่งเศสเพื่อต่อต้านขบวนการก่อการร้ายชาวเฟลมมิช สิ่งเหล่านี้เป็นภาระที่หนักยิ่งของสเปนตลอดสมัยยกธริย์ที่ 3 พระองค์สุดท้ายของราชวงศ์เยปสเปอร์ค

นอกจากนี้พระเจ้าฝรั่งเศสเองนับว่าเป็นศัตรูที่สำคัญของสเปน ตลอดทั้งศึกครองสเปนให้ความสนใจอย่างมากที่อบริเวณชายแดนติดกับฝรั่งเศสหรือแม้แต่ภายในสเปนเอง ก็เคยเป็นคืนเดนสำหรับการต่อสู้ระหว่างอสเตรียกับฝรั่งเศสในการนี้แห่งราชบัลลังก์สเปน แต่บัญหานี้หมดไปเมื่อฝรั่งเศสโดยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 มีชัยชนะในศึกครองส์บราซสมบติ และส่งเจ้าชายเชื้อสายฝรั่งเศสมาปักธงของสเปนได้สำเร็จในทันศตวรรษที่ 18

ในกรณีพระเจ้าพลิปที่ 3 พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ที่ฉลาดแต่ก่อให้ขึ้นอยู่กันเอง ตลอดสมัยของพระองค์คำนึงถึงการปักธงที่แท้จริงจังที่สุดอยู่ในเมือง ตอน ฟรานซ์สโก เดอ ชานโคลาอี โรยาส (ดียุคแห่งเลอร์มา) ที่ใช้อิทธิพลของตนควบคุมหน่วยงานทุกหน่วยของรัฐ ใช้จ่ายเงินในท้องพระคลังเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ประมาณว่ามีจำนวนถึง 3 เท่าของค่าใช้จ่ายเงินในท้องพระคลังที่กษัตริย์องค์ก่อนเคยใช้ไปในกิจการอย่างเดียว ก4 สถาคอร์เตสเคยหงстерั้งสังเกตในค่าใช้จ่ายจำนวนนี้ แต่ไม่มีผลอย่างใด

³ Bertrand and Petrie, op. cit., p. 249.

⁴ Ibid., p. 250.

ตลอดสมัยของพระเจ้าพิลป์ที่ 3 “ແຜ່ນຄິນຕໍ່າ”⁵ เป็นບໍ່ມູຫາທີ່ເປັນໃຫຍ່ອົກບໍ່ມູຫານັ້ນ ເພື່ອແກ້ໄຂບໍ່ມູຫາດັ່ງກ່າວ ໃນປລາຍສມັ້ນຂອງພຣະວອງຄໍາໄດ້ສັ່ງເຈົ້າຫຼຸງພຣະວອງຄໍ່າທີ່ພຣະສາມີຂອງພຣະນາງໄປປກຄຮອງ “ແຜ່ນຄິນຕໍ່າ” ເພື່ອຢືນຄວາມກັງໃຈທີ່ຈະຮັກຊາດີນແດນແໜ່ງໜີໄວ້ໃນອາຮັກຊາ ແຕ່ຄວາມພຍາຍາມດັ່ງກ່າວໄມ່ປະສົບຜລສໍາເຮົາເກີດຈາກບໍ່ມູຫາ 2 ປະກາຣດີໄດ້ແກ່ ຜັປກຄຮອງຄນໃໝ່ໄມ່ສາມາດຄຸມຄຮອງດູແລດິນແດນແໜ່ງນີ້ໄດ້ໂດຍປຣາຈາກທຸນທຽບຢ່າງເລື່ອຈາກສປເປນ ແລະກາຮາດຝູສັບສັນຕິວົງຄໍບໍ່ມູຫາຈຶ່ງຍູ້ທີ່ວ່າເມື່ອໄຮ “ແຜ່ນຄິນຕໍ່າ” ຈະປັບປຸງເສົາຈຳນວນສປເປນ ດ້ວຍເຫດຸ້ນດ້າເປົ້າຢືນເຖິງກັນພຣະເຈົ້າພິລີປໍທີ່ 2 ສປເປນໃນສມັ້ນພຣະເຈົ້າພິລີປໍທີ່ 3 ມີສັກພອຍ້ໃນສົງຄຣາມຄລອກເວລາກັບ “ແຜ່ນຄິນຕໍ່າ” ມາກກວ່າພຣະບົດາຂອງພຣະວອງຄໍາ⁶ ກາຮົາຊັດແຍ້ງຮັງນີ້ໄດ້ນຳດັ່ງນີ້ເຂົ້າມາເປັນຄູ່ຄົກດ້ວຍ ໃນທີ່ສຸດດ້ວຍສົນທີສັງຄູ່ວາເສົ່າກົດໄລ້ໃນປີ ດ.ສ. 1648 ພຣະເຈົ້າພິລີປໍທີ່ 4 ຈຶ່ງຕັ້ງຍອມຮັບເອກະຊາຊອງ ຍູ້ໃນເຕັດ ໂປຣວິນ໌ ກາຮົາຊັດແຍ້ງທີ່ມີມາຄຄອດ 80 ປີ ຍຸດິລົງດ້ວຍຄວາມສຸດສົງເສີຍຂອງສປເປນ

ຄວາມພ່າຍແພັ່ນຂອງສປເປນສ່ວນທີ່ເປັນຜລມາຈາກກາຮາດີນກຳລັງທຫາ ກຳລັງເງິນ ແລະເສັ້ນທາງຄມນາຄມຕິດຕ່ອກກັນ “ແຜ່ນຄິນຕໍ່າ” ທີ່ລຳນາກຂຶ້ນ ກາຮົາພ່າຍແພັ່ນຂອງກອງເວົ້ວອໍາຮມາດ້າ ແລະຊ້ຍ່ານະຫລາຍຄຮັງຂອງກອງເວົ້ວອໍດັ່ງທີ່ ທຳໄໝເສັ້ນທາງເດີນເວົ້ວຂອງສປເປນແຄບເຂົ້າ ອ່າຍ່າງໄວ້ກົດກຳກັນກຳສຸດສູງເສີຍ “ແຜ່ນຄິນຕໍ່າ” ນັ້ນວ່າເປັນຜລດີທີ່ຕ່ອສປເປນມາກກວ່າທີ່ຈະເກີບຮັກຊາໄວ້ ເພວະເສັ້ນທາງກິດຕ່ອກກັນດິນແດນໜີຖາຍືດໂດຍກອງເວົ້ວຂອງດັ່ງທີ່ ກາຮົາເດີນທາງຕິດຕ່ອກກັນເສີຍຄ່າໃຊ້ຢ່າຍມາກວ່າປະໂຍ່ຮນທີ່ຈະໄດ້ຮັບ

ນອກແໜ້ນອາກສົງຄຣາມກັບ “ແຜ່ນຄິນຕໍ່າ” ພຣະເຈົ້າພິລີປໍທີ່ 3 ຍັງມີກາຮະໜ້າທີ່ໃນການທຳສົງຄຣາມກັນວັນກຸດຊືບທີ່ຈາກພຣະບົດາຂອງພຣະວອງຄໍາ ທັ້ງພຣະເຈົ້າພິລີປໍທີ່ 3 ແລະເລ່ອຮົມາຕ່າງເໜັງເໜັງພ້ອງທ້ອງກັນວ່າ ຄົງເວົາທີ່ສປເປນຈະຕັ້ງແຍ່ງໄວ້ຮັບແລນ໌ຈາກວັນກຸດຊືບ ກາຮົາບໍ່ຮັບແລນ໌⁷ ທຳໄໝເລ່ອຮົມາຕ່ອງເຮັດວຽກເກີບກາມ ເພີ່ມອົກເປັນຈຳນວນດີ່ງ 24 ລ້ານເໜ້ວຍຸທອງໃນເວລາ 6 ປີ ແຕ່ຈາກນີ້ມູຫາກາຍໃນຂອງວັນກຸດຊືບແລະຄວາມອ່ອນເພີ່ມຂອງສປເປນ ທັ້ງ 2 ຜ່າຍລົງນາມຢູ່ຄົກກັນໃນປີ ດ.ສ. 1604

ສໍາຮັບຜຣັງເສດ ດ້ວຍສົນທີສັງຄູ່ວາເວົ້ວຮັງສ ທີ່ທຳກັນໃນປີ ດ.ສ. 1598 ທຳໄໝສົງຄຣາມຢູ່ຄົກຈຳວັນຕົ້ນ ເພີ່ມແນ້ວ່າພຣະເຈົ້າເຫັນວ່າທີ່ 4⁸ ຈະໄໝຄູ່ຄລອບປ່ລົງພຣະຫນມີກັນ 12 ປີກ່ອມາ

⁵ ແຜ່ນຄິນຕໍ່າ (Low Countries) ໄດ້ແກ່ດິນແດນທີ່ຕັ້ງຂອງປະເທດໃນຍູໂໂຣຕະວັນຕົກ ອັນໄດ້ແກ່ ເບລເຂົ້າມ ເນເຊື່ອມແລນດີ ແລະລັກໜົນເມອຮົກ

⁶ Bertrand and Petrie, op. cit., pp. 251–252.

⁷ ກອງເຮືອສປເປນປະກອນຕໍ່ວິເຮັດເຈົ້າຈຳນວນ 34 ດຳ ທ່ານຈຳນວນ 4,500 ດົກ ພຣັນເກົ່າຮົງຍທໂຮປຣມ໌ ກາຍໄດ້ການນໍາຂອງດອນ ຈາວ ເຄດ ອາກົດ້າ ອຸກຄມ້າດັບສປເປນ ຕ້າອາກົດ້າອອງດູກຈົ້ນ ກອງທັກສິ່ງໄປໜ້າຫຼັດໆ ປະສົບເຄຣະທີ່ເຮັມ ເຊັ່ນເດືອກກັນອາກົດ້າ

⁸ ພຣະເຈົ້າເຫັນວ່າທີ່ 4 (1553–1610) ຮູ່ຈັກອົກສອໃນນາມເຫັນວ່າຮ່າງນາວັ້ນເຮົາ ກ່າຍຕໍ່ຮົ່າໆຂອງຜຣັງເສດ ອຸກຄອນປ່ລົງພຣະຫນມີໃນປີ ດ.ສ. 1610

สนธิสัญญาดังกล่าวก็จะถือมีการดำเนินมาพอกันอีก

ระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐกับตำแหน่งจักรพรรดิแห่งอาณาจักรโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ (ค.ศ. 962-1806) อย่างไรก็ต้องการสันพระชนม์ของนายกรัฐฯ เสนริ่ง และการขึ้นครองราชย์ของ มาเรีย เดอ เมดิชิโนนิยมสเปน ทำให้การขัดแย้งลดน้อยลง แต่ก็เปลี่ยนแปลงไปเมื่อถึงสมัยของ ริเชอร์ลิโออู (ค.ศ. 1585-1642) หัวหน้าคณะรัฐมนตรีในสมัยของพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ผู้ได้รับการแนะนำว่าเป็นเพื่อนการแห่งยุค และผู้มีความสามารถคนหนึ่งของฝรั่งเศส

นอกเหนือจากเหตุการณ์กับ โลกภายนอกแล้ว

ภายในสเปนในสมัยพระเจ้าฟิลิปที่ 3 ได้แก่การขับไล่พวกนาร์ทีหลงเหลือจากในปลายศตวรรษที่ 15 ออกจากบริเวณคาบสมุทร พากโนริสโกส (นาร์ทีหันมานับถือศาสนาคริสต์เตียนแล้ว ประกอบอาชีพเป็นชาวนาในแผ่นดินสเปน) แม้จะเปลี่ยนนามบัตรถือศาสนาคริสต์เตียนแล้วแต่ยังคงยึดถือปฏิบัติธรรมเนียมประเพดีตามคำสั่งสอนของศาสนาอิสลามดังเดิม ในการรบแต่ละครั้งกับศัตรูจากประเทศ สเปนพบว่ากลุ่มชนเหล่านี้มีส่วนร่วมกับประเทศเหล่านั้น ด้วยการเป็นไส้ศอก พิจารณาดูถูกจำนวนประชากรของพวกโนริสโกสก็มีมากมาย อีกทั้งสถานที่ตั้งของชนกลุ่มนี้ (วาเลนเซีย) สะทวายต่อการติดต่อกันมุสลิมกลุ่มอื่นๆ ปัญหาเหล่านี้แม้แต่ในสมัยนายกรัฐฯ อยู่ก่อนที่เคยพิจารณาแก้ไข ซึ่งนำไปสู่สังหารมหึมาซึ่งเรียกว่า “สังหารโนริสโกส” ไม่นานมี ค.ศ. 1609 มีการหยิบยกปัญหาดังกล่าวขึ้นมาพิจารณาอีก ผลคือพระเจ้าฟิลิปที่ 3 ได้ลงพระปรมาภิไธยขับไล่พวกโนริสโกสทั้งหมดออกจากสเปน

คำประกาศขับไล่ถูกมองว่าเกิดจากความอ่อนแอในการบริหารของราชสำนักสเปน ภายใต้

การกดดันจากนักการศาสนาบางคน ราชสำนักใช้เวลาอันสั้นคิดค้นสิ่งใหม่ที่เคยถูกเตียงกันมากว่าศตวรรษ ประกาศขับไล่ชาวคริสต์เตียนที่ปฏิบัติธรรมในศาสนาอิสลาม ก่อนมีประกาศดังกล่าว ความคิดที่จะขับไล่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากทั้งฝ่ายศาสนาเองและฝ่ายเจ้าของที่ดินที่จำเป็นต้องใช้แรงงานของบุคคลเหล่านี้อยู่ ถึงกับกล่าวว่า “ถ้าการศึกษาหลักธรรมของพวกโนริสโกสผิด ความผิดควรตกแก่นักการศาสนาหากว่าจะเป็นความผิดของพวกโนริสโกสเอง”¹⁰

อย่างไรก็ต้องการริบราบันเดินถึงอันตรายอันเป็นผลมาจากการอยู่ในสเปนของพวกโนริสโกสมากกว่าการจากไป ในจุดหมายที่พระเจ้าฟิลิปที่ 3 ทรงมีไปถึงอุปราชแห่งเมืองวาเลนเซีย ตอนหนึ่งมีข้อความว่า

⁹ เวนเชอร์, อ้างแล้ว หน้า 131-132.

¹⁰ Bertrand and Petrie, op. cit., p. 254.

“อย่างจะเห็นคณะกรรมการของท่านพิจารณาเรื่องนื้อย่างถี่ถ้วน ถ้าเป็นไปได้อย่าใช้ความรุนแรง ถ้าไม่ใช้มาตรการขับไล่จะเป็นการที่ เพราะเราทราบว่าพวกโนริสโกรสห์ในวาเลนเซีย และคาสติลได้เตรียมทั่วท่อทันคำสั่ง พากเข้าให้ขอความช่วยเหลือไปยังชาวสูลิมและยืนยันว่า ชาวโนริสโกรสห์กำลังพร้อมที่จะก่อการในขณะนั้นถึง 150,000 คน ในขณะที่ประเทศของเราภาคกำลัง นอกจากนี้เรยังทราบอีกว่าพวกเข้าได้ติดต่อกับบุคคลนอกราษฎร์อื่นๆ และศัตรุของเรางี้ช่วงพวกเข้าพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ”¹¹

การขับไล่พวกโนริสโกรสห์จำนวนมากเข่นนั้นเป็นผลร้ายมากกว่าผลดี แต่ความมั่นคงของชาติย่อมอยู่เหนือเหตุผลใด ๆ การขับไล่จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่มาตรการังกล่าวยังไม่สมควรเกิดขึ้นในระยะเวลาที่สเปนยังไม่พร้อมที่จะเผชิญกับบัญชาที่จะเกิดขึ้น เพราะในขณะนั้นกองกำลังของสเปนส่วนใหญ่ตั้งมั่นอยู่ในยุโรป (อิตาลีและฟลานเดอร์) แต่ถ้าไม่ขับไล่แล้วยินยอมปล่อยให้พวกโนริสโกรสห์บุรุษที่ชัดเจนยังคงค้างคานของชาติสเปนก็ยังต้องพบกับบัญชาจากพวกโนริสโกรสห์เอง การขับไล่จึงเป็นทางออกที่ดีที่สุด

บัญชาของสเปนยังไม่ได้ยศเท่าเพียงเท่านั้น เมื่อพระเจ้าฟิลิปที่ 3 สันพระชนม์ในบี ก.ศ. 1621 นั้นก็หมายถึงการสันติอาขของเลอร์มา ก่อนตายเลอร์มาได้สร้างความไม่พอใจให้แก่บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะบรรดาเจ้าของที่ดินในกรณีขับไล่พวกโนริสโกรส พระมหาชนชัตติวงศ์ใหม่ (เจ้าชายแห่งแอกซ์บูร์ก หรือพระเจ้าฟิลิปที่ 4) มีสภาพไม่แตกต่างจากพระบิดาของพระองค์ ด้วยพระชนมายุเพียง 16 ชันษา กับการไม่มีประสบการณ์ ราชบัลลังก์จึงตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของ กอน กัสปาร์ เกอ กัซแนน (คยูกแห่งโอลิ华เรส) ดังในสมัยกษัตติวงศ์ก่อนที่อยู่ใต้อำนาจของเลอร์มา เมื่อพระเจ้าฟิลิปที่ 4 ขึ้นครองอำนาจ โอลิ华เรสกำจัดพระครัวของเลอร์มาด้วยการประหารชีวิตบ้าง หรือไม่ก็จำคุก

โอลิ华เรสฉลาดและมีความสามารถกว่าเลอร์มา แต่ความสามารถดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะช่วยให้สเปนหลุดพ้นจากสภาพที่เกือบจะล้มละลายอยู่แล้วได้ ความพยายามบางประการเช่น การลดค่าใช้จ่าย งดสินค้าฟุ่มเฟือยภายในราชสำนัก แต่ก็ไม่สามารถช่วยได้ หรือแม้แต่พยายามเตือนโกร์ ทางด้านเศรษฐกิจให้คงอยู่กับที่ ค่าใช้จ่ายของราชสำนักสูงขึ้นมากกว่าที่เคยมากไปได้ไม่เท่ากับรายจ่ายที่เสียไปในการเก็บภาษี สินค้าจากอาณานิคมที่เคยทำรายได้ให้แก่ราชสำนักถูกโภชนาดื่น

¹¹ Quoted in Bertrand and Patrie in History of Spain, Ibid., pp. 254-255.

เมื่อไป ภัยใต้สถานการณ์ เช่นนี้ ในสมัยของพระเจ้าฟิลิปที่ 4 จึงไม่ประหลาดใจเลยที่เห็นรัฐบาลฯ ชักแย้งกับราชสำนัก และการกำเนิดของกลุ่มที่ประสงค์ร้ายต่อรัฐบาลกลาง

สามปีก่อนการขึ้นครองราชย์ของพระเจ้าฟิลิปที่ 4 ศก. 30 ปี¹² ได้อุบัติขึ้น สเปน ทกอยู่ในฐานะที่ “กลืนไม่เข้าคายไม่ออก” จำเป็นต้องประกาศสงครามกับฝรั่งเศส ทั้งนี้เป็นเพราะ ความพากพันธ์ของสเปนที่มีต่อจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ และความต้องการจะโอบล้อมฝรั่งเศสจาก ดินแดนผลประโยชน์ในยุโรป¹³ การประกาศสงครามครั้งนี้ทรงกับสมัยที่ วิเชอดิเยอ ขึ้นมีอำนาจใน ฝรั่งเศส

สมรภูมิของสองค่ายอยู่ในอิตาลี ในปลายสมัยของพระเจ้าฟิลิปที่ 3 สเปนครอบครอง บริเวณหุบเขาลั่เกลลีนา ซึ่งเป็นเส้นทางที่เชื่อมอิตาลีกับเยอรมันนี และสเปนได้เป็นเส้นทางที่ต่อ กับ เวียนนา อิทธิพลของสเปนมั่นคงยิ่งขึ้น เมื่อกองทัพของสเปนภายใต้การนำของสเปนโนลาเข้าครอบครอง “แผ่นดินต่างๆ” ได้สำเร็จ รวมทั้งการขยายตัวของกองทัพแห่งจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์เข้าไปใน เยอรมันนีและโบ希เมียทำให้ฝรั่งเศสรับตกสิบใจด้วยการเข้ายึดวัลเลลีนา ก่อน ที่สถานการณ์จะสายเกินไป

แม้ว่าสเปนจะเหนือยอ่อนกว่าในการทำการทำสงครามแต่กระนั้นที่ผ่านมา แต่การรับครอง การฉวย โอกาสของฝรั่งเศสไม่เป็นผลสำเร็จด้วยสนธิสัญญาอนซอนในปี ก.ศ. 1626 ฝรั่งเศสถูกบังคับให้ถอน ทหารออกจากดินแดนพิพาท ปล่อยให้วัลเลลีนาเป็นอิสระภายใต้การดูแลของสวิส ทั้งสเปนและ ฝรั่งเศสต่างไม่พอใจในข้อตกลง ทั้ง 2 ประเทศต่างประกาศสงครามอีกครั้ง สเปนไม่ประสบผลสำเร็จ ถังเกย ในสนธิสัญญาคาชาลปี ก.ศ 1630 ฝรั่งเศสได้ดินแดนไปส่วนหนึ่ง วัลเลลีนาเป็นอิสระ ภายใต้การคุมครองของจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ ส่วนสเปนไม่ได้รับอะไรเป็นสิ่งตอบแทนท่อ ทุนทรัพย์และแรงงานอย่างมากที่ต้องเสียไปในการรบ

ขณะเดียวกันในเยอรมัน สเปนก่อสองค่ายกับกองทัพสวีเดนที่ถูกยุยงจากฝรั่งเศสภายใต้ การนำของกัสตราด อคอดอตพี เมืองชัยชนะที่เมืองลูเซน สเปนก็ไม่สามารถขจัดอิทธิพล ของฝรั่งเศสได้หมด เพื่อหยั่งกำลังของฝรั่งเศส และเพื่อคำเนินนโยบายโดยโคดเดียฟรั่งเศส อีกทั้ง

¹² รายละเอียดในศก. 30 ปี (ก.ศ. 1618-1648) John L. Stipp and Others. *The Rise and Development of Western Civilization, part II : 1300-1850.* (New York : 1972), pp. 165-175.

¹³ เวนเจอร์, อ้างแล้ว, หน้า 128-131.

เพื่อปราบราช็ทที่ฟร็องเศสให้การสนับสนุน ด้วยความช่วยเหลือจากกำลังของสเปนใน “ແຜ່ນຄິນທີ່” สเปนทำลายกำลังพันธมิตรของฟร็องเศส (สวีเดน และชาวเยอรมันนิกายโปรเตสแตนท์) ลงสำเร็จที่เมือง นอร์คัลิงเกน ในปี ก.ศ. 1634

ชัยชนะของสเปนเมื่อจะทำลายภาพพจน์ในการดำเนินนโยบายทางประเทศของวิเชออลิโอเอง แท้ชัยชนะครั้งนี้มีผลต่อสเปนโดยตรงด้วย ในสังคมรัฐแบบคริสต์นิกายเป็นการบรรเทาห่วงสเปน กับฟร็องเศส แต่ในการรับแต่ละครั้งฟร็องเศสไม่ได้เข้าสู่สมรภูมิกับสเปนในสังคมศาสนาด้วยตนเองหากแต่เป็นการรบกับกลุ่มที่ฟร็องเศสสนับสนุนเท่านั้น ฉะนั้นการพ่ายแพ้ของพันธมิตรฟร็องเศส เป็นโอกาสให้ฟร็องเศสตัดสินใจเข้าสู่สังคมด้วยตนเอง อีกทั้งฟร็องเศสจะปล่อยให้สเปนมีบทบาทเหนืออยู่รอบไปได้

วิเชออลิโอ ตัดสินใจประกาศสงครามกับสเปนและจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ในปีที่อมา อุปถัมภ์ทุกรัฐและแวนแควันให้ทำศึกกับสเปนและเยอรมันนี สนับสนุนทางด้านกำลังให้แก่ด้วย ยุทธิการรบกับภูมิภาคในภาคกลาง และภูมิภาคตีลิในสเปน ส่งกองทัพไปช่วยโปรตุเกส กู้เอกราชจากสเปนจนสำเร็จในปี ก.ศ. 1641¹⁴ อุปถัมภ์แคว้นนีโอลิทันของอิตาลีให้เป็นภูมิ ยุ่งเจ้าแห่งรัฐ ทรงชีวิตรุ่นนี้ให้รุกรานอสเตรีย (ส่วนฟร็องเศsex เข้าร่วมกับคอมมิเตอแห่งอังกฤษพิชิตสเปนในการรบทางเรือที่ช่องแคบคุนส์ในปี ก.ศ. 1658) ฟร็องเศสเองหันที่ที่ประกาศสงครามเข้ายึดแอลแลซ ควบคุมช่องทางเข้าออกบริเวณที่อุกเขาแอลป์ และภาคโลเนีย¹⁵ ยึดเบรซัคในบริเวณกลุ่มแม่น้ำไรน์ทั้งเส้นทางทิศตะวันตกห่างมิลานกับฝรั่นเศสออกจากกัน ผลกระทบสังคมหั้งภายในและภายนอกของสเปนทำให้อิทธิพลของโอลิวาร์สลดลง ในที่สุดในปี ก.ศ. 1643 เขากูกปลดออกจากตำแหน่ง แต่ผู้ซึ่นมาแทนที่ไม่ใช่ไกรอีนเป็น ค่อน หลุยส์ เดอ ชาโร หลานของโอลิวาร์สเอง

เหตุการณ์ภายในฝร็องเศสทำให้สภาพการณ์ที่อับจนของสเปนดีขึ้นมาบ้าง วิเชออลิโอเสียชีวิตในปี ก.ศ. 1642 ติดตามมาด้วยพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ในปีที่อมา ทางฝ่ายสเปนได้ ค่อน ฟรานซิสโก เดอ เมลโล นักการทหารชาวโปรตุเกสผู้ซึ่งรักภักดีท่อราชสำนักยึดเมืองเลืนส์ และสอนเนื้อคืบworth จากฝร็องเศสกลับคืนแต่ที่การรบที่เมืองร็อกรัว คงต่อ นายพลฝร็องเศสนำเทคนิคแบบที่กัสตาวส์

¹⁴ Bertrand and Petrie, op. cit., pp. 257-258. โปรตุเกสรบกับสเปนถึงปี ก.ศ. 1665 และต่อมาอีก 3 ปีด้วยความช่วยเหลือจากอังกฤษ สเปนปล่อยให้โปรตุเกสเป็นอิกราช

¹⁵ รายละเอียดดู Ibid., pp. 259-260.

อดอลฟ์สเปเยใช้ที่เมืองบรูเกนเฟล็ค¹⁶ ที่พิสูจน์แล้วว่าหมายสมนาใช้ การพ่ายแพ้ของสเปนครั้งนี้ได้ทำลายภาพพจน์ของกองทัพบกสเปนลงอย่างสันเชิง

ผลจากการรบ ฝรั่งเศษขยายอิทธิพลเข้าไปใน “แผ่นดินท่า” ไซโอนด์ และบรัสเซลล์ จากนั้นเข้ายึดเมืองชื่ออนวิลล์ เมืองใหญ่ยังกองทัพฝรั่งเศสได้ที่เมืองทัลลิงเก็น แต่สเปนต้องสูญเสียฝรั่งเศสทั้งวันทก ดันเคริก และเลนส์ในปี ก.ศ. 1648 ความพ่ายแพ้แต่ละครั้งของสเปนนำไปสู่การลงนามสงบศึกและในสนธิสัญญาเวสต์ฟาร์เดีย (ก.ศ. 1648) ที่เจรจาขึ้นมาตั้งแต่ปี ก.ศ. 1641 สเปนถูกบังคับให้ปล่อยกินแคน ยุไนเต็ค โปรดวินซ์ เป็นอิสระ และคืนแกนในเอเชียตะวันออกของดัชต์

สนธิสัญญาเวสต์ฟาร์เดียเพียงแต่ทำให้สหกรณระหว่างสเปนกับฝรั่งเศษติงระบะหนึ่ง มาชาริน ผู้ขึ้นมาเมื่ออำนาจแท่นริชอลิโอ่อนำประเทกเข้าสู่สังคมอีก ครั้งนี้ฝรั่งเศสต้องการฟรานซ์ ดองต์ (ดินแดนทางภาคตะวันออกของฝรั่งเศส เป็นดินแดนที่ต้องการของรัฐทั้งหลายในศตวรรษที่ 18 สุดท้ายสเปนยกให้ฝรั่งเศสในปี ก.ศ. 1678) และ “แผ่นดินท่า” ของสเปน โดยแลกเปลี่ยนกับรัฐลลอนและคาดใจเนี่ย ที่ฝรั่งเศสครอบครองอยู่ สเปนปฏิเสธขอเสนอ นอกเหนือสเปน ได้ดัชต์ ซึ่งเดิมที่เป็นมิตรกับฝรั่งเศสเป็นพันธมิตร เนื่องจากดัชต์ไม่ต้องการให้ฝรั่งเศสมีอำนาจมากเกินไป การเข้าร่วมของดัชต์ทำให้สเปนประการสังคมกับฝรั่งเศสอีกครั้ง คราวนี้สังคมกินเวลาอีก 11 ปี

ในระยะแรก กองทัพสเปนภายใต้การนำของ คงเต้ นายกฝรั่งเศสผู้หันมาส่วนมิภักดีท่อสเปน และ ดอน จอห์น แห่งอสเตรีย ทำลายกองทัพฝรั่งเศสที่เมืองวาเลนเซียแต่ก่อนที่จะเจรจาสงบศึก อังกฤษประกาศตัวสนับสนุนฝรั่งเศส สาเหตุมาจากการหนึ่งของอังกฤษถูกกลับประหารชีวิตในกรุงแมดคริวต์ ซึ่งอังกฤษอ้างว่าเป็นความผิดของสเปน นอกเหนืออังกฤษเอง ได้รับคำรับทุกๆ จากคนในบังคับของอังกฤษถึงความไม่เป็นธรรมที่ได้รับจากการพิจารณาความของศาลอินควิซิชั่นของสเปน ในส่วนรัฐบาลอังกฤษมีความทึ้งใจที่จะขัดอิทธิพลของสเปนในเมริกาเพื่อเหตุผลทางด้านการค้าชายและการขยายดินแดน นอกเหนือสิ่งอื่นอังกฤษในสมัยครอมเวลล์ไม่ต้องการให้สเปนมีบทบาทมากในยุโรป

ผลจากการเข้าร่วมของอังกฤษ สเปนสูญเสียจ้าไม่ก้าไปให้อังกฤษ พ่ายแพ้ท่ากองเรือ ผสมของอังกฤษกับฝรั่งเศสที่ช่องแคบคุนส์ ในปี ก.ศ. 1658 รวมทั้งเสียดินแดนที่สเปนยึดกลับมายาก

¹⁶ Stipp, and Others, op. cit., p. 168.

ฝรั่งเศสในการรับครั้งก่อน ๆ ในอิตาลี กองทัพของพระเจ้าฟิลิปป์ฯแพ้ท่อกรองทัพศัตรูเข่นกัน ความพ่ายแพ้ในสงคราม ประกอบกับความอ่อนแหนายของฝรั่งเศส ทั้ง 2 ประเทศถูกลงนามสงบศึกในสนธิสัญญาเพรนีส บี ค.ศ. 1659 ฝรั่งเศสเป็นฝ่ายได้เปรียบทางด้านตินเดนอีกด้วยทั้งทำให้มิตรภาพระหว่างฝรั่งเศสกับอสเตรียขาดลง พระนางมารีอา เทเรซา รัชทายาทสเปนทรงอภิ夷กสมรสกับพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส แต่ยังคงสิทธิในการเป็นรัชทายาทแห่งราชบัลลังก์สเปนอู่ ยกเว้นสเปนต้องจัดหาเงินเป็นจำนวน 500,000 เหรียญทองสเปน เป็นสัมภาระเปลี่ยนชื่อสเปนไม่อาจทำได้ สิทธินั้นจึงถูกโอนไปสู่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 พระราชสวามี (มีคัດเป็นพระราชด้วยของพระเจ้าฟิลิปที่ 3 แห่งสเปน)

เป็นที่แน่นอนว่าจากสนธิสัญญานี้ ฝรั่งเศสเป็นฝ่ายได้เปรียบแต่เมื่อพิจารณาแล้ว ฝรั่งเศสยังไม่สามารถแยกตัวออกจากวงล้อมของสเปนที่สเปนสร้างไว้ก็แต่สัญของพระเจ้าชาลส์ที่ 1 ได้ การลงนามจึงเป็นแต่เพียงสัญญาณแห่งความอ่อนแหนายในการทำสงครามของประเทศทั้ง 2 เท่านั้น นอกจากไปกว่านั้น สเปนเองก็อ่อนแหนงกำลังทรัพย์และคน ฝรั่งเศสก็เห็นเป็นโอกาสที่ได้มากกว่าเสียอีกทั้งกษัตริย์สเปนเองก็ขาดรัชทายาท ถ้าจะรอสักระยะหนึ่งเพื่ออ้างสิทธิในราชบัลลังก์จะเป็นวิธีที่ดีกว่าซึ่งก็เป็นคั้งที่คิดไว้ พระเจ้าฟิลิปสืบราชสมบัติสเปนซึ่งกินเวลาถึง 12 ปีกว่า (ค.ศ. 1701–1714)

พระเจ้าชาลส์ที่ 2 กับนัยหมายการสืบราชบัลลังก์

กษัตริย์องค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์เบอร์กันดี ผู้ขึ้นครองราชบัลลังก์สเปนก่อนที่จะสูญเสียไปให้แก่กษัตริย์เชื้อสายฝรั่งเศสแห่งราชวงศ์บูรบอง ได้แก่พระเจ้าชาลส์ที่ 2 เมื่อขึ้นปกครองประเทศนั้นพระองค์มีพระราชนามฯ เพียง 4 ชั้นชา จากการมาอ่อนแหนของพระองค์รวมทั้งความผิดประพฤติทางร่างกาย การขาดการศึกษา จนทำให้ทั้งมีผู้สำเร็จราชการอยู่ช่วยในการบริหารประเทศ ได้นำไปสู่เหตุการณ์อึดเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ของสเปนเอง นั่นก็คือการเยี่ยงราชบัลลังก์ในปลายสมัยของพระองค์ และเป็นเหตุให้ราชวงศ์เชื้อสายฝรั่งเศสมามีอำนาจแทนในสเปน

ความไม่ความสามารถที่จะบริหารประเทศของพระเจ้าชาลส์ที่ 2 นั้นเป็นที่ทราบดีของกษัตริย์องค์ก่อน เห็นแก่ไขพระเจ้าฟิลิปที่ 4 ทรงตั้งพระมหาอัตถ์กำลังจะเป็นม้าของพระองค์ ที่นับเป็นผู้ตัวร้ายราชการ พร้อมทั้งสถาปนาปรีชาอย่างจำนวนหนึ่งเพื่อช่วยราชสำนัก พฤติกรรมดังกล่าวได้แสดงให้บุคคลทั่วไปทราบนักดื่มบัญชาสเปนกำลังประสม กันนั้น ความคิดที่จะเข้ามาท้ายแก้ไขจึงเกิดขึ้นทั้งภายในสเปนเอง และราชสำนักในยุโรปหากที่สำคัญก็ได้พื้น แห่งฝรั่งเศส

ภายใต้การสนับสนุนของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ผู้นำแห่งนา瓦เรีย และจักรพรรดิโอลิอูปอลที่ 1 แห่งออสเตรีย

ความขัดแย้งที่นำไปสู่สิ่งความสืบราชสมบัติ เกิดขึ้นทันทีภายหลังการสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าฟิลิปที่ 4 ที่ปล่อยให้พระมเหศีห์ม้าย (พระนางมาเรียนาแห่งออสเตรีย) และท่อมาเชือพระวงศ์ ของพระนางจากออสเตรียขึ้นมีอำนาจในสเปนแทน ฝรั่งเศษจวຍโอกาสประคากส์ครามโดยอ้างเงื่อนไขที่ฝรั่งเศษเรียกร้องจากสนธิสัญญาพิรนีสและสเปนไม่อาจทำให้ได้ (สิทธิในราชบัลลังก์) เรียกร้องกรรมสิทธิ์ในคืนเดนของสเปนในเนเธอร์แลนด์ สเปนปฏิเสธข้ออ้าง คั้นนี้ในเดือนพฤษภาคม กศ. 1667 ฝรั่งเศษเข้ายึด “แผ่นดินท่า” สเปนตอบโต้ด้วยการยึด ฝรั่งเศษ คงท์ แต่ก่อนเหตุการณ์ ที่ร้ายแรงแก่สเปนจะเกิดขึ้น อังกฤษ ช็อลแลนด์ และสวีเดน ซึ่งไม่ต้องการเห็นอิทธิพลของฝรั่งเศษ เพิ่มมากกว่าเท่าที่ควรจะเป็น มีบังคับให้ฝรั่งเศษลงนามสงบศึก แต่ในสนธิสัญญา แอ็ค-ลา-ชาเบล็ว กศ. 1668 สเปนได้คืนเดนบางส่วนที่ฝรั่งเศษยึดไปคืนเท่านั้น¹⁷ ส่วนคืนเดนของสเปนในเนเธอร์แลนด์ ยกอยู่ให้ความคุ้มครองของพันธมิตรทั้ง 3

การลงนามในสนธิสัญญานับดังกล่าว เป็นเพียงมาตรการฟ่อนคลายความตึงเครียดท่อเหตุการณ์ในยุโรปเท่านั้น ฝรั่งเศษเองก็ไม่ได้พอใจในผลของสัญญานี้มิตรทั้ง 3 ที่จับมือกันบังคับ ฝรั่งเศษและประเทศเหล่านั้นก็ไม่ได้เป็นศัตรูกับฝรั่งเศษในการส่วนตัว หากแต่มีความหวาดกลัว อำนาจของฝรั่งเศสเท่านั้นอีกหักไม่ได้มีผลประโยชน์โดยตรงกับสเปน ด้วยเหตุนี้เองเมื่อฝรั่งเศษยึนข้อเสนอที่ดีกว่าให้แก่พันธมิตรเหล่านั้น อังกฤษเป็นประเทศแรกที่หันกลับมานีพันธมิตรกับฝรั่งเศส ในปี กศ. 1670 ด้วยสนธิสัญญาโคลเวอร์ ส่วนสวีเดนฝรั่งเศษให้ความช่วยเหลือทางท้านเงินทุน ด้วย อังกฤษและสวีเดนอิทธิพลของฝรั่งเศสกลับคืนมาดังในสมัยพระเจ้าสัมภัส อดอลฟ์ส (กศ. 1594–1632)

ลักษณะสำคัญที่พิรัชต์ราชกิจเจ้าแห่งอุตสาห์ คือ สถาปัตยกรรมแบบอิตาลี สถาปัตยกรรม โอรสพระองค์หนึ่งของพระเจ้าฟิลิปที่ 4 ที่เกิดจากพระสนมก่อความวุ่นวายภายในราชสำนัก ฝรั่งเศษ ขึ้นข้อเสนอโดยทรงต่อสเปนขอชื่อ “แผ่นดินท่า” เมื่อได้รับการปฏิเสธเงื่อนไขเปลี่ยนมาเป็นการแลกเปลี่ยนกับคืนเดนบางส่วนของฝรั่งเศส¹⁸ แทน สเปนปฏิเสธพร้อมกับในปี กศ. 1671 ลงนามการร่วมมือกันทางทหารกับดัชท์ กรณีถูกกรุณาจากฝรั่งเศษ ด้วยเหตุนี้ในปีต่อมาอังกฤษกำลังจ้องทำลายกองกำลังทางทะเลของ ยุ่นเต็ด ปอร์วินซ์ อุย์ ลงนามร่วมมือกันทางทหารกับฝรั่งเศส และในปีเดียวกัน

¹⁷ Bertrand and Petrie, op. cit., p. 265.

¹⁸ ได้แก่รุสสิลลอน เชอร์ด้าเยอ และบางส่วนในนาวาเรียของฝรั่งเศส

นั้นเอง ฝรั่งเศสก็ประกาศสงครามกับดัชท์ สเปนอยู่ในฐานะที่ไม่พร้อมแต่ก็ได้ส่งทหารจำนวนหนึ่งไปช่วยในการรบทางบก ส่วนทางเรือนั้นปล่อยให้เป็นภาระของดัชท์เอง แม้การรบทางเรือจะไม่เป็นบัญหามากแก่ดัชท์ แต่การรบทางบกไม่อาจต้านทานกำลังของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ได้ ด้วยเหตุนี้ในสนธิสัญญาเอก ดัชท์ได้กำลังของจักรพรรดิแห่งอิตาเลียขึ้นกับฝรั่งเศส และด้วยค่าหัวแล้ว เดือน มาเป็นพันธมิตรเพิ่มขึ้นจากสเปน

ฝรั่งเศสตอบโต้ด้วยการประกาศสงครามกับสเปน และจักรพรรดิโดยมุ่งไปที่การยึด ฝรั่งเศส กองท์ (ปัจจุบันแคว้นเบอซังชอง) เป็นสำคัญ ด้วยกองกำลังที่เหนือกว่าในปี ค.ศ. 1674 กองทัพฝรั่งเศสขึ้นไล่สเปนออกจาก “แผ่นดินท่า” ได้สำเร็จ และเป็นครั้งแรกที่ฝรั่งเศสสามารถกำจัดวงล้อมที่สเปนสร้างไว้ตั้งแต่สมัยพระเจ้าชาลส์ที่ 1 สเปนเสียรุสลลง ไปในราชลาภกรุงที่หนึ่งภายใต้การสนับสนุนของฝรั่งเศส นอกจากนี้ในการพ่ายแพ้ทางเรือของกองทัพสมัคร์สเปนแก่ฝรั่งเศสที่ปาเลอร์โนในปี ค.ศ. 1676 อิทธิพลของสเปนสูญสิ้นอย่างสันเชิงในแอบกะลเเดนดิเตอร์เรเนียน สเปนพ่ายแพ้เจ้าสังบศึก แต่ความคิดนั้นล้มเหลวเมื่อฝรั่งเศสสามารถวางรากฐานอันมั่นคงบนดินแดนเหล่านั้น คันน์ในสนธิสัญญานิวเจนซึ่งลงนามกันในปี ค.ศ. 1678 ฝรั่งเศสได้ ฝรั่งเศส กองท์ ไปส่วนสเปนได้คืนเดนบางส่วนที่เสียไปในสัญญาเอก-ดา-ชาเปลว คัน ซึ่งสเปนพิจารณาแล้วว่าในขณะที่สเปนยังคงดำเนินการสูญเสียคืนเดนบางส่วนจะช่วยรักษาส่วนอื่นได้บ้าง แต่การคาดการณ์ล่วงหน้าของสเปนไม่ได้เป็นเช่นนั้น การพ่ายแพ้ของสเปนในปี 1683 ให้บุคคลภายนอกที่กำลังรอคอยโอกาสใช้เวลานั้นให้เป็นประโยชน์แก่ตนทันที และคราวนี้ประวัติศาสตร์ของสเปนที่ร้ายกว่าในสมัยของเลอเร็มาร์หรือโอลิวาร์สเริ่มขึ้นอีก

เมื่อพระเจ้าชาลส์ที่ 2 บรรลุนิคิภาวะและขึ้นครองราชย์ในปี ค.ศ. 1675 ตอน จอห์น แห่งออสเตรียหวังไว้ว่าตนจะได้ตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาล ถึงกับมีการเตรียมหนังสือเพื่อให้พระมหาภัยตั้งตระหง่าน แต่พระมารดาไม่เห็นชอบ ดังนั้นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งแทนที่ ตอน จอห์น แห่งออสเตรีย จึงได้แก่เฟอร์นันโด เคโ วาเลนซ์ เอสตราด้า ผู้สมบูรณ์มีความสามารถ การต่อสู้ภายในราชสำนักเกิดขึ้น ตอน จอห์น แห่งออสเตรียเป็นฝ่ายชนะ พระมารดาของพระเจ้าชาลส์ที่ 1 ได้ออกจากแม่คริสต์ วาเลนซ์ เอลล่า ถูกส่งไปพิลิปปินส์

สเปนภายใต้การปกครองของตอน จอห์น แห่งออสเตรียไม่ได้ดีไปกว่าเดิม แต่ก่อนที่เหตุการณ์ร้ายจะเกิดขึ้น ตอน จอห์นสั่นพระชนม์ก่อนในปี ค.ศ. 1679 พระเจ้าชาลส์ที่ชี้ญพระมารดา

ເສົ້າຈາລັບ ມອບອໍານາຈຂອງພຣະນາງຄືນດັ່ງຕົມ ໃນສມັ້ນຂໍຄວາມຄົດໃນເຮືອງບໍ່ຢູ່ສັບຮາຊສົມບົດປະກຸດ ຍກມາຄຸດເຕີຍກັນໄໝໆ ຄຣາວ໌ໃນເພີ່ງແຕ່ງໄກຢູ່ສປປ ແຕ່ຫົ່ວໍຢູ່ໂປໂໂຄລເພາະໃນຝຣັ່ງເຄສ ທັກນິກົນທີ່ ດອນ ຈອ້ານສັນພຣະໜນ໌ ໄດ້ວາງແຜນກາຣກຳຈັດອີກິຫຼິພຂອງພຣະນາງຄາ ດ້ວຍກາຣຈັດໃຫ້ພຣະນາກັງທີ່ ອົບເຍົກສົມຮສກັບເຈົ້າຫຼູ່ເຊື້ອສາຍົ່ງຝຣັ່ງເຄສແໜ່ງຮາວງກົບຮບອງ¹⁹ ດ້ວຍຫວັງຈະໄໝຝຣັ່ງເຄສເຂົ້າມາແກນທີ່ ອອສເຕຣີຍທີ່ພຣະນາງຄາໃຫ້ກາຣສນັບສນຸນອູ່

ກາຣອົບເຍົກສົມຮສມື້ນໃນເດືອນພຖົມຈີຍານ ດ.ກ. 1679 ດ້ວຍຫວັງຈະໄໝອໍານາຈໃນຮາຊສຳນັກ ເປັນນີ້ໄປສູ່ຝຣັ່ງເຄສ ດອນ ຈອ້ານທັກພຣະທີ່ຜົດຕັ້ງແຕ່ເຮັກ ພຣະນາງນາເວີຍ ຮາຊີນີແໜ່ງສປປພຣະອົກໍ ໄໝ່ເຕີບໂຄມາກາຍໃນຮາຊສຳນັກຝຣັ່ງເຄສ ໂນໄສມາຮັກປັບຕົວເຂົ້າກັບສຕານທີ່ແໜ່ງໃໝ່ໄດ້ອີກທັກພຣະນາງໄໝ່ ສນໃຈກາຣນີ້ອງ ຄວາມຄົດທີ່ຈະໄໝພຣະນາງໃຊ້ອີກິຫຼິພເໜື້ອພຣະຮາຊສາມື່ຈົງໜົມໄປ ຊ້າຮ້າຍພຣະນາງກລັບ ກາກອູ່ກາຍໄທ້ອີກິຫຼິພຂອງພຣະນາງ ແລະທີ່ຮ້າຍທີ່ສຸດຄື່ອພຣະນາງໄໝ່ມີພຣະໂອຣສຫຼື່ອພຣະຫິດາ ບທນາກ ຂອງອອສເຕຣີຍທີ່ຄາດວ່າຈະໜົມໄປໄໝ່ເປັນໄປກາຣແຜນກາຣ ອີກ 10 ປີຕ້ອນນາເນື່ອພຣະນາງນາເວີຍສັນພຣະໜນ໌ ບໍ່ຢູ່ຫຼາຍຂອງກາຣສັບຮາຊສົມບົດທີ່ກີ່ງເຫັນເດັ່ນຮັດໜຶ່ນ

ສົງຄຣາມກັບຝຣັ່ງເຄສເກີດໜຶ່ນອີກຮັງໃນປີ ດ.ກ. 1681 ສາຫະຖ່ສ່ວນໜຶ່ນມາຈາກຄວາມທະເຍອ ທະຍານທີ່ຈະສຽງອໍານາຈເບີດເສົ້າຂອງຫຼຸດສົກທີ່ 14 (ດ.ກ. 1638–1715) ເຈົ້າຂອງຈາຍາ “ຮູ້ຄື່ອໜ້າພເຈົ້າ” ແລະກາຣຊຍາດິນແຕກຂອງຝຣັ່ງເຄສ²⁰ ສົງຄຣາມຄຣງນິຍຸຕິໃນປີ ດ.ກ. 1697 ກາຣຮັບເກີດໜຶ່ນທຳໄປກາຣ ບຣິເວດຊາຍແກນ ຮວມທັງໃນ ແພລນເຄອຣສ໌ ດາຕາໂລເນີຍແລະໜ່າຍກາເລີຍວິດ ວະຍະແຮກດ້ວຍຄວາມ ວ່າມນີ້ຂອງສວີເດັນ ອອສເຕຣີຍ ອົງຄສັນຕະປາປາທີ່ກຽງໂຮມ ວັກຖຸນແລະຄົ້ກໍ ທັນະນະເປັນຂອງສປປ ແຕ່ພອປີ ດ.ກ. 1697 ກ່ອນຈະມີກາຣລົງນານສົມບົດກີ່ໃນສນົບສັງຢູ່ໄຣສົວື ສປປແລີຍດາຕາໂລເນີຍ ບາຣ-ເຊໂລນ່າ ແລະສ່ວນໜຶ່ນຂອງຝລານເຄອຣສ໌ໃຫ້ແກ່ຝຣັ່ງເຄສ

ກາຣເຈົ້າສົງບົດກີ່ທີ່ນຳມາສູ່ກາຣລົງນານໃນສນົບສັງຢູ່ໄຣສົວື ເປັນພລມາຈາກກາຣເຂົ້າສົ່ພື້ ອົບເຍົກສົມຮສໃໝ່ກັບເຈົ້າຫຼູ່ນາເວີຍ ແອນ ແ່າ່ນອຍເບ່ອຮົກ (ພຣະນີ່ຈູາຂອງຮາຊີນີແໜ່ງຈັກພຣົດໄວມໍ່ນັ້ນ ອັນຄັດສົກທີ່ຈົ່ງເປັນພຣະນເສີພຣະເຈົ້າລືໂປລົດທີ່ 1) ກັບພຣະເຈົ້າຫາລດທີ່ 2 ກາຣອົບເຍົກສົມຮສໃໝ່ຂອງ ກັງທີ່ໄກ້ຈະສັນພຣະໜນ໌ໄໝ່ເປັນກາຣຢືນຍັນວ່າຈະໄໝຮ້າຫາຍາທເກ່າຮັບລັງກໍສປປໄດ້ ດ້ວຍເຫັນໜຶ່ງເອງ ມ່າທີ່ອໍານາຈທັກໜ້າຍເຫັນວ່າກາຣສົງບົດກີ່ຈະເປັນວິທີກາຣທີ່ກີ່ວ່າ ເພື່ອຮອໂອກາສກາຮ້າງຮາບລັງກໍຖາມສົກທີ່

¹⁹ ເຈົ້າຫຼູ່ນາເວີຍ ຂຼຸດສົກທີ່ ແ່າ່ນອ່ອງລັນທີ່ ນະຮານນັດຕາຂອງພຣະເຈົ້າຫຼູ່ສົກທີ່ 14

²⁰ Stipp, and Others, po. cit., pp. 218–221.

แก่คน ในสนธิสัญญาโรสวิค ฝรั่งเศสกีนภาษาໄโโลเนี่ย ถ้าชั้มเบอร์ก และคินเดนอีกบางส่วนให้แก่ สเปนยินยอมให้ด้วยที่คงกำลังส่วนหนึ่งไว้ใน “ແພັນດິນຕໍາ” ท้ายเหตุผลว่า “ເມື່ອກຳລັງພອນບໍ່ອີກນ ກັບຈາກຝົ່ງເປັນໄສຕີ”

ຜູ້ອ້າງກວມສີທີ່ໃນราชบัลລັກສປະເປົນແມ່ຍອຍເປັນ 2 ກລຸ່ມໃຫຍ່ ໃຫ້ແກ່ກລຸ່ມໂຄຟິນ ກລຸ່ມເຈົ້າຫຼັງແໜ່ງບາວາເຮີ²¹ ແລະກລຸ່ມຈັກພຣົດລືໂໂປລດີທີ່ 1 ກລຸ່ມໂຄຟິນເປັນກລຸ່ມທີ່ຍູ້ໄກລື້ອົດກັບຮາຊ-ບັດລັກໆມາກີ່ສຸດ ໂດຍເປັນຮາໜັດຄາຂອງພຣເຈົ້າຫາລືທີ່ 2 (ໂອຮສຂອງພຣກົດນີ້ຢູ່ພຣເຈົ້າຫາລືທີ່ 2 ທີ່ປະສູດຈາກພຣເຈົ້າຫລຸຍສີທີ່ 14) ຕາມມາດ້ວຍກລຸ່ມຈັກຫຼັງແໜ່ງບາວາເຮີ ຜົບເຊື້ອສາຍຈາກພຣນິ້ງຈູາ ຂອງພຣເຈົ້າຫາລືທີ່ 2 ທີ່ປະສູດຈາກຈັກພຣົດລືໂໂປລດີທີ່ 1 ແລະສຸດທ້າຍໃຫ້ແກ່ງ່ອງກົດຈັກພຣົດລືໂໂປລດີເອງ ໂດຍເປັນພຣງາທິກັນການສາຍມາຮາຂອງຈັກພຣົດ ແຕ່ພຣງາໄນ້ໄດ້ສະລືທິດັ່ງຮາໜີທີ່ 2 ພຣອອກ໌ ອະນັ້ນ ຄ້າພິຈານາຕາມຂ້ອເທົ່າຈິງ ຈັກພຣົດລືໂໂປລດີເປັນຜູ້ສີທີ່ມາກຸກວ່າ ແຕ່ຄ້າ ພິຈານາຕາມສາຍການສືບຮາບລັກໆກລຸ່ມໂຄຟິນມີສີທີ່ດີກວ່າ

ອ່າງໄຮກຕາມ ໃນການພິຈານາເບື້ອງທັນເປັນທີ່ເຂົ້າໃຈກັນວ່າກາລົມຕົວບຸນຄຄດໄດຈະມີສີທີ່ດີກວ່ານັ້ນ ມັກໃຫ້ກວມສຳຄັງບັນຫຼັງເທົ່າຈິງກັນເນື່ອນໆ ປະກອບດັ່ງນັກກວ່າກາຍີກີ່ຕ້ອງຂ້ອງກູ່ໝາຍແຕ່ ປະກາເຖິງວ່າ ຂ້ອເທົ່າຈິງທີ່ຕ້ອງນຳມາພິຈານາປະກອບໃນທີ່ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢູ່ໃຫຍ່ຂອງສປະເປົນ ສປະເປົນໃນ ສມ໘ນ້ນມືກິນແດນໃນຄວາມຄຸ້ມຄອງຈຳນວນນັກ ໃນຍຸໂປປ໌ໄດ້ແກ່ ມິລານ ແນເບີລີ່ ຊົລື ທ່ານີ້ແລ້ວ ເລີ່ມ່ານີ້ ແລະ “ແພັນດິນຕໍາ” ໃນທີ່ປ່ອເມົວກຳມື້ ອົມເຮົາໃຫ້ກັ່ງທີ່ວິ່ງ (ຍົກເວັນບາຮັບແດກອີ່ານາ) ອົມເຮົາກາລາງ ເມັກຊີໂກ ດີວາ ແລະໜ່າງເກາະໃນທະເລຄາຣິບເນີຍນ ໃນຄວ້ນອອກກົມພລປັບນີ້ ພິຈານາຕາມຂ້ອ້າເທົ່າຈິງ ຂ້ອນແລ້ວ ດ້ວຍຮາບລັກໆສປະເປົນຕາມເບີນຂອງຈັກພຣົດລືໂໂປລດີທີ່ 1 ຍ່ອມໝາຍດຶງຈັກວຽກ໌ໄວມັນອັນ ສັກສີທີ່ໃນສມ໘ຈັກພຣົດຫາລືທີ່ 5 ກໍາເນີຂັ້ນໄໝ່ ແຕ່ດ້າມຝົ່ງເສດຖະກິດໃຫ້ຮາບລັກໆຍ່ອມໝາຍດຶງຄວາມ ໄນປລອດກັບຍ່ອງໂປ່າຕົວໆ

ກ້າຍເຫັນເອງ ຜົ່ງເກສໂດຍພຣເຈົ້າຫລຸຍສີທີ່ 14 ເຮັມດຳນິນໂຍບຍກຮອບງໍຮາບລັກໆ ສປະເປົນເວັ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພຣເຈົ້າຫລຸຍສີທີ່ 3 ແນ່ງວັກຖະ ຕົກການກ້ວຍກາລົມນາມໃນ ສັນຮັກສັນຍາບັນສ່ວນເຈັບແກຣກໃນ ປີ ດສ. 1698 ໃນສັງຍູນບັນຜູ້ປົກກອງຮັບກາວາເຮີ ຜົ່ງອ່ອນເອ ທີ່ສຸດໃນຈຳນວນຜູ້ອ້າງສີທີ່ໃນຮາບລັກໆ ຈະໄດ້ສປະເປົນ ນຸ່ກາກອີນດີທີ່ໃນທະເລຄາຣິບເນີຍນ ແລະ “ແພັນ

²¹ ຮາຊີນມາຮ້າ ເທົ່າຈີ ພຣະມານີສ່ອງພຣເຈົ້າຫລຸຍສີທີ່ 14 ແລະຮາຊີນມາຮ້າ ພຣະເທົ່າຈີຈັກຈັກພຣົດລືໂໂປລດີທີ່ 1 ເກຍສະລືທີ່ໃນຮາບລັກໆທີ່ຈະໄປປົກເຍົກສນຮສ (ພຣງານມາຮ້າ ເທົ່າຈີ ເປັນພຣກົດນີ້ ແລະພຣງານມາຮ້າ ເປັນພຣກົດນີ້ຢູ່ຈາກພຣເຈົ້າຫາລືທີ່ 2)

คินต์” กลุ่มโภพีจะได้เนบีล์ ชิชิลี ท่าเรือหัสดัน และกีบชก้า ส่วนมิลานทกไปเป็นของอาร์คดยุคชาร์ล์ โอรสของจักรพรรดิโอลิโปแล็ด

ก่อนที่ข้อตกลงจะมีผลใช้บังคับ ในปี กศ. 1696 เจ้าผู้ครองรัฐบาวารีสืบพระชนม์ในข้อตกลงฉบับใหม่ ที่ลงนามโดย อังกฤษ ฝรั่งเศส และดัชท์ อาร์คดยุคชาล์ล์จะได้เสปน “แห่งนักท่องเที่ยว” และหมู่เกาะอินเดียในภาคตะวันบีนีyan กลุ่มโภพีจะได้ เนบีล์ ชิชิลี มิลาน ท่าเรือหัสดัน และกีบชก้า เมื่อจักรพรรดิโอลิโปแล็ดทรงปฏิเสธไม่ยอมรับข้อตกลง สเปน เองก็ไม่พอใจ และเริ่มท่อท้าน อังกฤษตัดสัมพันธไมตรีขึ้นไปทุกสเปนออกจากอังกฤษ ขณะเดียวกัน ในสเปนนับตั้งแต่พระมารดาสันพระชนม์ในปี กศ. 1696 ถูกย้ายอำนาจในราชสำนักสันคล่อน องค์ราชินีทรงผู้ให้ออสเตรีย ในขณะที่มุ่งมั่นตรั尼ยมฝรั่งเศส ชาวสเปนเองก็เริ่มต่อต้านสัญญาแบ่งบ้านสเปน ฝรั่งเศsex ข้ามไก่เล็กในที่สุดแม้ว่าพระเจ้าชาล์ล์ที่ 2 จะผู้ให้ออสเตรีย แต่ด้วยอิทธิพลของฝรั่งเศส พระองค์ทรงลงพระนามยกราชบัลลังก์ให้แก่ฟิลิป ดยุค แห่งอันจู บุตรชายคนโตของโภพี แต่ถ้าปฏิเสธ สิทธิทั้งหมดของสเปนจะตกแก่อาร์คดยุคชาล์ล์แห้ออสเตรีย

พระเจ้าชาล์ล์ที่ 2 สันพระชนม์ในวันที่ 1 พฤษภาคม 1700 ด้วยพระชนม์มาก 39 ชันษา ฝรั่งเศสซึ่งปรารถนาจะทำลายวงล้อมของสเปนและไม่ต้องการให้สิทธิหนึ่งตกแก่ออสเตรีย พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 รับตอบรับสิทธิตามสัญญาง่ส่งฟิลิป ดยุค แห่งอันจู เคินทางมาสเปนเข้ารับตำแหน่งกษัตริย์ในนามพระเจ้าฟิลิปที่ 5 แห่งสเปน

การปฏิรูป่างด้านเศรษฐกิจในสมัยราชวงศ์บูรบง

กษัตริย์แห่งราชวงศ์บูรบงขึ้นปกครองประเทศสเปนภายหลังการสันพระชนม์ของพระเจ้าชาล์ล์ที่ 2 ในศตวรรษนั้นเองที่นักปรัชญาและนักช่าวการเมืองได้นำแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามายังสเปน เป็นผลทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ทั้งในด้านการเมืองและการค้า เช่น ได้มีความพยายามจัดบประมาณของประเทศ การปรับปรุงการแข่งขันของเมืองต่าง ๆ การจัดกองเรือแบบใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการค้ากับยุโรปและประเทศอื่น ๆ ในการนำความคิดใหม่ ๆ เข้ามานี้ได้ประสบกับปัญหา เพราะไม่สามารถที่จะล้มล้างแนวความคิดโบราณของสเปนได้ แต่ครั้งหลังของศตวรรษที่ 18 การดำเนินงานก่อประ刹ผลสำเร็จที่เป็นผลงานของรัฐบาลรีส์คำญู คือ คอมปาโด อเรนโน ฟลอริตาบลลงกาและกาดาเรย์

แรกเริ่มนั้นการค้าของสเปนยังไม่ประสบผลสำเร็จ พระเจ้าฟิลิปป์ไม่เอาใจใส่อย่างจริงจัง²² จะเห็นได้ว่าในระยะ 5 ปีแรก ไม่มีเรือจากสเปนแล่นไปที่ไดโนทะเลคริบเบียนเลย ในปี ค.ศ. 1706 และ 1712 มีเรือเพียง 4 ลำเท่านั้นที่แล่นไป นิว สเปน และอีก 1 ลำแล่นไปยังคอคอกโดยมีเรือฝรั่งเศสคุมกัน ในปี ค.ศ. 1703 ใหม่เรือสินค้าฝรั่งเศสจาก เชนต์ มาโล ซึ่งได้รับการยินยอมจากรัฐบาลในแมตคริก ให้ใช้เส้นทางอ้อมแอลเอนชอร์น ไปชิลีและเปรูซึ่งเป็นท่าเรือในมหาสมุทรแปซิฟิก ผลทำให้ชาวฝรั่งเศสมิอทิพลาทางการค้าในทะเลตอนใต้ เห็นได้ว่าสินค้าฝรั่งเศสได้รับความนิยมมากที่สุด โดยเพิ่มจาก 60% เป็น 80% เหตุผลเพราะสินค้าฝรั่งเศสถูกกว่าสินค้าที่มาตามเส้นทางปอร์โต โอบาลโล ดาวานา เวราครูซ และ卡ตาภีนา นอกจากนี้ท่าเรือในหมู่เกาะอินเดียตะวันตก ก็ถูกยกเป็นศูนย์กลางของการขยายงานของฝรั่งเศสด้วย เรือสินค้าฝรั่งเศสซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินงานโดยบริษัทเฟรนซ์กีน พยายามที่จะเข้าไปค้าขายตามเมืองต่าง ๆ เช่น ในปีค.ศ. 1701 บรรทุกคนผู้มาจากการสเปนจำนวน 42,000 คนไปยังอาณานิคมของสเปนในอเมริกา

แต่ต่อมาภายหลังการเช่นสัญญาสงบศึกอุทาหรือ²³ (ค.ศ. 1713) อิทธิพลของฝรั่งเศสเริ่มน้อยลง สเปนได้รื้อพัฒนาระบบการเดินเรือแบบคงเดิมมาใช้อีกโดยเริ่มใช้กับกองเรือของพ่อค้าชาวคาติช และในที่สุดวันที่ 5 เมษายน 1720 ระบบหักเป็นที่ยอมรับกันอีกรั้งหนึ่ง หมายความว่า เรือที่จะเดินทางต้องอยู่ภายใต้การคุมกัน และต้องเดินทางทันทีที่ได้รับคำสั่งไม่ว่าเรือนั้นจะพร้อมหรือไม่ก็ตาม นอกจากนี้ระยะเวลาการเดินเรือและท่าเรือที่จะเข้าเทียบที่ถูกกำหนดไว้แล้ว เช่น เรือเที่ยร่า หรือกัลลิօน ต้องเดินทางในเดือนกันยายน เรือ เวรา ครูซ ต้องเดินทางในเดือนกันยายน เดือนมิถุนายน ส่วนท่าเรือที่กำหนดไว้คือ คาร์ตากีนา ปอร์โต โอบาลโล เวราครูซ และดาวานา แต่ในขณะเดียวกันได้พยายามปรับปรุงการคุณภาพ เพื่อทำให้การค้าทันเวลา กับความต้องการของตลาด เพราะจะนั่นผู้แทนการค้าจึงอนุมัติให้มีกองเรือเล็ก (ประมาณ 8 ลำ) โดยเรือ 2 ลำจะต้องเดินทางไปยัง นิว สเปน และบริเวณคอคอกทุก ๆ 3 เดือน ที่จะทำให้รายได้จากหมู่เกาะอินดีสเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซนต์

²² Robert Jones Shafer, *A History of Latin America*, (Mass, 1978) p. 188. ผู้สนับสนุนการค้าระหว่างสเปนกับอาณาจักรก่อนราชวงศ์บูรบอง ดู Ibid., pp. 180-188.

²³ เป็นสัญญาสงบศึกในสหภาพแห่งราชบัลลังก์สเปนระหว่างฝรั่งเศสกับอสเตรีย ใจความสำคัญของสหภาพนี้คือ “แผ่นดินตัว” นิลัน เนเปลส์ และชาาร์ดิเนช องค์กุญได้ซื้อแคนบิรอลต้า และมีนอร์ก้า ฉะลูกเตกเป็นของชาวยอฟร์เรีย ฝรั่งเศสยอมรับราชวงศ์แบร์โนเวอร์เป็นกษัตริย์อังกฤษ พระเจ้าฟิลิปที่ 5 และลูกธิดาในราชบัลลังก์ฝรั่งเศส ส่วนเดชที่ขยายอิทธิพลทางการค้าในทวีปอเมริกา

ในปี ก.ศ. 1715 และ 1736 กองเรือเล็กได้เดินทางไป นิว สเปน โดยแบ่งพัฒนาที่ต่าง ๆ แต่ต่อมาได้หยุดลงถึง 20 ปี เนื่องจากเกิดสงครามในยุโรป มีเรือเพียง 5 ลำเท่านั้นที่เดินทางไปเที่ยว ในปี ก.ศ. 1737 พ่อค้าจำนวน 7 คน มีโครงการที่จะนำเรือรบโบราณ 2 ลำเดินทางไปยังบริเวณคอคอด แท้ที่หยุดชะงักอีกเช่นเดียวกัน เพราะเกิดสงคราม อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีเรือบางลำที่ได้รับอนุญาตเป็นการส่วนตัวจากนายทัพ ให้เดินทางไปยังท่าเรือต่าง ๆ ในหมู่เกาะอินดีสตะวันตก บางลำเดินทางไปยัง บัวโนส แอเรส ซึ่งต่อมาได้รับสิทธิพิเศษในการขนส่งสินค้าจากเทือกเขาแอนดีส ไปยังเปรู และชิลี สภาพเช่นนี้ทำให้ระบบการเดินเรือต้องเดิมตามแบบของชาวกลิอองและปอร์โต-ไอเบลโล ถูกยกเลิก ในขณะเดียวกันทำให้ปานามาร่วมรายชื่อ

ถึงแม้จะมีการยกเลิกกองเรือแท้ก็ไม่ทำให้การละเมิดกฎหมายลดน้อยลง ทรงกันข้ามสินค้า ห้องห้ามกลับเพร่หลายมากในอเมริกา นอกจากนี้ยังเกิดน้ำท่าตามมาอีกน้ำหนึ่ง คือ สินค้า ล้นตลาดในอาณาจักร ดังนั้น พ่อค้าชาวคาติช จึงพยายามแก้ไขโดยการรื้อฟื้นการค้าระบบเดิม ด้วยการทั้งกองเรือเรوارครูช และกักกันการส่งสินค้าไปยังอาณาจักรให้น้อยลงและในวันที่ 11 ตุลาคม ก.ศ. 1754 โดยพระราชประสงค์ให้จัดทั้งกองเรือชั้น กองเรือนเดินทางบลละ 2 ครั้ง แต่การดำเนินงาน ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะเรือลำแรกกว่าจะเริ่มเดินทางได้เวลาล่วงมาอีกถึง 3 ปี

ต่อมาบริษัทการค้าเอกชนหลายแห่งทางเหนือของสเปน ได้เริ่มนำระบบการผูกขาดการค้าเข้ามาใช้ บริษัทที่สำคัญบริษัทแรกคือ บริษัท Real Compania Guipuzcoana de Caracas ทั้งนี้ ในปี ก.ศ. 1728 บริษัทใช้ระบบผู้ขายในการดำเนินงานซึ่งครอบคลุมบริเวณชายฝั่งทะเลเนชูเอลต่า ในปี ก.ศ. 1734 บริษัท ก่อตั้งบริษัทสำหรับน้ำท่าสั่งเรือ 2 ลำต่อปีไปยังคอมเปอเช่ ในปี ก.ศ. 1740 ก่อตั้งบริษัทชากาโน และในปี ก.ศ. 1755 ก่อตั้งบริษัทบานาเชโโลนา และบริษัทคากาลัน เพื่อค้าขาย กับอิสปานิโอล่า เปอร์โตริโก และมาการิทา

ก่อนปี ก.ศ. 1700 รัฐบาลสเปนเริ่มตระหนักรู้ว่าการค้าของตนกับอเมริกาตกต่ำลง จึงได้พยายามที่จะแก้ไขโดยพยายามจัดโครงสร้างการมาภายนอก เช่น จัดตั้งบริษัทตามแบบของบริษัทห้องถูชและค้าที่อินดีสตะวันออก ซึ่งมีศูนย์กลางของการเดินเรือเพียงแห่งเดียว วิธีเช่นนี้ได้รับการเห็นชอบ จากชาวดั่งชาติ และ 10 ปีต่อมาที่ประชุมของสภาการค้าโอนันท์ให้จัดตั้งบริษัทที่ฟลางเดอเรส โดยที่บริษัทนี้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะค้าขายกับอิสปานิโอล่าและเปอร์โตริโก นอกจากนี้บริษัทยังมีสิทธิทำการค้าและ การเมือง กว่า วิธีนี้เป็นการเปิดโอกาสทางการค้าให้กับข้าราชบริพาร

ของกษัตริย์และนายทุนต่างชาติ ซึ่งความจริงแล้ววิธีการเข่นนี้ไม่เป็นที่ยอมรับอย่างจริงจังเท่าไรในสมัยเชปสเบอร์ค แต่ 20 ปีต่อมาภายใต้ราชวงศ์ใหม่ระบบนักเป็นที่ยอมรับของบริษัทต่าง ๆ

ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 รัฐบุรุษหลายท่าน เช่น โซเซ่ ปาติโน ได้ส่งเสริมการค้าตัวการให้สิทธิพิเศษบางอย่างทำให้การค้าในระบบได้รับความนิยมในหมู่ผู้ค้าและรัฐบาล อีกทั้งเป็นการยับยั้งการหลังให้สินค้าต่างชาติเข้ามายield ในอาณานิคม บริษัทเหล่านี้ส่วนมากได้เงินทุนอุดหนุนจากเมืองคานาโรโลเนย์ และบิสคาย ผลประโยชน์ที่บริษัทเหล่านี้ได้รับก็คือ ค่าอนุมูลที่หักในเรือไปมาระหว่างท่าเรือทางเหนือ นอกจากนั้นยังได้รับสัมปทานการสร้างเรือให้แก่กองเรือของประเทศสเปน และเรือเล็กเพื่อใช้ในการตรวจสอบสินค้าต้องห้ามด้วย โดยแยกกับการขนส่งสินค้าต่าง ๆ ให้กับรัฐบาลโดยรัฐบาลไม่ต้องเสียค่าขนส่ง วิธีการเข่นนี้ก็เท่ากับเป็นการผูกขาดการค้าในทวีปอเมริกา

ในการดำเนินงานแรกเริ่มบริษัททั้งหมดยกเว้นบริษัทカラคาส ซึ่งดำเนินกิจการงานกระแท้เกิดการปฏิวัติในฝรั่งเศส ได้ประสบกับความล้มเหลวทางการเงินเนื่องจากการบริหารไม่ดีหรือการเข้ามาวุ่นวายของรัฐบาล อย่างไรก็ตามจากล่าสุดได้ว่าระบบการค้าเข่นนี้ก่อให้เกิดผลดีแก่สเปน กล่าวคือเมืองカラคาสซึ่งผลิตเมล็ดโกโก้ได้มากโดยชาร์สเปนเป็นผู้บริโภคมากที่สุด แต่เนื่องจาก การค้าของเวเนซูเอล่าส่วนใหญ่ในภูมิภาคของชาวตั้้งบันไดและการค้าชาวตั้้งบันได ด้วยเหตุนี้สเปนจึงต้องซื้อเมล็ดโกโก้จากประเทศออลเดน์ ปี ก.ศ. 1706-1721 ไม่มีเรือจากสเปนแล่นไปที่ท่าเรือสถานแห่งรั่ว ปอร์ตโคเปลโล หรือมาราโคโน ในขณะที่เรือชาวตั้้งบัน 18-20 ลำ ค้าขายตลอดชายฝั่งตลอดเวลา การที่มีเรือคายรักษาความปลอดภัยบนน้ำทำให้การลักลอบสินค้าลดน้อยลงก็เหตุนี้การค้าเมล็ดโกโก้ของสเปนจึงเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 18 การปลูกเมล็ดโกโก้เพื่อเป็นสินค้าออกมีเฉพาะในเวเนซูเอล่าเท่านั้น ส่วนสินค้าชนิดอื่นเข้ามายอดโดยการนำของบริษัทกับชักวัล ท่องยามสูบที่นิยมปลูกนานาชนิดได้รับการส่งเสริมให้ปลูกมากขึ้นและกลายเป็นสินค้าข้าวอกรวมทั้งไม้แห้ง หนังสัตว์ และกระเบื้อง บริษัทเหล่านั้นบางครั้งใช้สิทธิการผูกขาดสินค้าไปในทางที่ผิด แต่อย่างไรก็ตามจากล่าสุดได้ว่าความมั่งคั่งของเวเนซูเอล่าในฐานะที่เป็นเมืองของสเปนในอเมริกาเป็นผลมาจากการค้าของบริษัทเหล่านี้ ถึงแม้ว่าจะมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์บ้างก็ตาม และเดิมเคยได้รับเงินอุดหนุนประจำปีจากนิว สเปน ท่านนี้ นาบดันมีรายได้เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตามการค้าขายนอกจากสเปนยังไม่เสร็จ เพราะส่วนใหญ่การค้ายังอยู่ที่ภาคตากลางที่ริมแม่น้ำคัญ ๆ เท่านั้น ในขณะเดียวกันจากล่าสุดได้ว่าการค้าไม่ว่าจะเป็นระบบใหญ่หรือด้วย

เดิมก็ยังไม่สามารถหยุดยั้งการลักดอบค้าขายได้ ชาวสเปนเริ่มมีความคิดว่าการค้าระบบเสรีทำให้ราคานิค้าต่ำลงพอที่จะแข่งขันกับสินค้าชาติได้ ในช่วงที่ 2 ของการขึ้นครองราชย์ของพระเจ้าชาลส์ที่ 3 อุปสรรคต่าง ๆ ที่ยังคงมีอยู่คือการแก้ไขงานสำเร็จ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าพระองค์ได้ทรงทำตามทัวอย่างที่พระองค์ทรงทดสอบในช่วงอุปถัมภ์ภายใต้การปกครองของอังกฤษในปี ค.ศ. 1762 เดิมการค้าของยุโรปในภาคตะวันไม่รุ่งเรือง เนื่องจากการที่มีเรือเดินทางมาบริเวณนี้เพียง 5–7 ลำ ท่อนเท่านั้น หลังสังคม 7 ปี²⁴ การท่องอังกฤษสามารถยืดขยายงานได้มากขึ้นเป็นการบุกเบิกให้ชาวนาเป็นท่าเรือเบ็ดสำหรับเรืออังกฤษทั้งหมด เป็นผลทำให้มีเรือเกือบ 100 ลำเข้ามาเทียบท่าเรือน พระเจ้าชาลส์ที่ 3 จึงทรงนำวิธิการนี้มาจัดรูปแบบการค้าเสียใหม่

การปรับปรุงเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ ของพระเจ้าชาลส์ที่ 3 ส่วนใหญ่เป็นผลงานของโซเซียคอมป์ลิโอลี คอสซิโอ ซึ่งเขียนหนังสือ *Nuevo Sistema de gobierno economico para la America* หนังสือเล่มนี้ไม่ได้รับการพิมพ์จนครึ่งศตวรรษต่อมา คอมป์ลิโอลี นักเศรษฐศาสตร์ รัฐบุรุษรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและการคลังในปี ค.ศ. 1741 ได้วิจารณ์ความล้าหลังทางเศรษฐกิจของเมริกา สภาพทุนทุกรายที่มีอยู่ของชาวอาณานิคม และการบุนส่วนที่สเปนได้รับอย่างไม่ยุติธรรมจากการค้าในอาณานิคม ถึงแม้ข้อเสนอแนะของคอมป์ลิโอลีจะได้ถูกเสนอในปี ค.ศ. 1765 บางครั้งจะไม่สามารถนำมาใช้แก้ไขบัญหาได้ทุกกรณี อย่างไรก็ตามข้อเสนอแนะของเขาก็ได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามศึกษาอย่างละเอียดถี่งการที่จะเอาชนะชาติอื่น ๆ คอมป์ลิโอลีเสนอแนะให้มีการจัดสรรที่ดินให้พวากอนเดียนโดยไม่เก็บภาษี แต่เมื่อแม้ว่าจะต้องใช้ที่ดินเหล่านี้ในการเพาะปลูก เขายังคงเชื่อว่าธนจะเป็นการผูกคนพื้นเมืองให้เป็นชาวนาและช่างฝีมือ ลดการลักดอบสินค้าทั้งห้ามโดยการลงภาษีสินค้าให้ต่ำลง โดยการลดค่าภาษีผ่านด่านแก้สินค้าต่างชาติ และส่งเสริมให้มีการค้าระหว่างอาณานิคม ก่อตั้งบริการไปรษณีย์ต่างประเทศ และจำกัดหรือยกเลิกระบบการผูกขาดของพ่อค้าชาวภาคี

ระยะแรกของโครงการนี้เริ่มในปี ค.ศ. 1764 โดยจัดให้มีการบริการไปรษณีย์ระหว่างกรุญากับชาวนา เดือนละ 1 ครั้ง ต่อมาเป็น 2 ครั้งต่อ 1 เดือนไปบัวโนส แยเรส ในปีต่อมา ก็ได้ทำการค้ากับหมู่เกาะอินดีสตะวันตก (คิวบา อิสปานีโอล่า เพอร์โตริโก ทรินิตี้เดค และมาการิต้า) ทำให้มีเมืองชื่อในอดีตไม่มีความสำคัญกลับเป็นเมืองที่มีความสำคัญมากขึ้น การอนุญาต

²⁴ Shafer, op. cit., pp. 114–118. และ Stipp, op. cit., pp. 325–328.

เป็นพิเศษจากภัยตรีที่ไม่จำเป็นต้องใช้อิทธิพล อัตราการเสียภาษีเป็น 6 หรือ 7 เปอร์เซนต์ เป็นที่แน่นอนว่าความสำเร็จของโครงการจะเป็นไปเกินคาดหมายและวิธีนี้ยังได้ถูกนำไปใช้ในเมืองอื่น ๆ ด้วย เช่น ลุยเซียน่า ปี ค.ศ. 1768 คัมปาเช่และยูกาตัน ปี ค.ศ. 1770 ชานตา มาร์ชา และริโอ เดอ ลา อาชา ทางชายฝั่งของ นิว กรاناดา ปี ค.ศ. 1776-1777 และทุกเมืองในอเมริกายุคเวน นิว สเปน กับเวเนซูเอล่าในปี ค.ศ. 1778

ต่อมากฎหมายในการค้าภายในอาณานิคมบางข้อได้ถูกยกเลิก ในปี ค.ศ. 1774 เป็นครั้นๆ รับอนุญาตให้ค้าขายเสรีมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะให้ค้าขายเฉพาะสินค้าอเมริกันเท่านั้น แรกเริ่มเป็นครั้นๆ ทำการค้ากับ นิว สเปน กัวเตมาลา และ นิว กรاناดา 2 ปีต่อมา บัวโนส ออเรส ทำการค้ากับชิลี และเมืองต่าง ๆ แม้ว่าภายหลังการสำรวจของพระเจ้าชาลส์ที่ 3 การค้าจะยังอยู่จำกัดเฉพาะในสเปน และโดยชาวสเปนเท่านั้น แต่ก็ยังเปิดเสรีให้สินค้าที่สำคัญ ๆ เข้ามายังประเทศ อาจกล่าวได้ว่าระบบการค้าเช่นนี้จะไม่ใช่การค้าเสรีตามความหมายที่ควรจะเป็น ต่อมาราชวงศ์สเปนได้รับสิทธิ์ให้ค้าขายโดยตรงกับเมืองต่าง ๆ ในสเปนได้ เช่น ค้าขายกับบางส่วนของหมู่เกาะอินดีส ในที่สุดในปี ค.ศ. 1790 สถาหอการค้าที่เมืองคากิจก็ถูกยกเลิก เห็นได้ว่าระบบการค้าเช่นนี้ทำให้เกิดผลดีโดยทำให้การค้าเพิ่มขึ้น เช่นการสั่งขนสัตว์เป็นสินค้าออก เพิ่มจาก 150,000 เป็น 600,000 ต่อปี และในปี ค.ศ. 1778 กับ 1788 การค้าสเปนในอเมริกาเพิ่มประมาณ 700 เปอร์เซนต์

ช่วงที่สองของศตวรรษที่ 18 เศรีภาพในการค้าเพิ่มมากขึ้น โดยมีการขยายตัวทางธุรกิจ สินค้ามีราคาต่ำลง การลักลอบค้าขายสินค้าต้องห้ามลดลงและมีการกระจายความมั่นคงทั่วไป ซึ่งอาจกล่าวสรุปได้ว่า สภาพเศรษฐกิจของสเปนในช่วงรัชสมัยของพระเจ้าชาลส์ที่ 3 และต้นสมัยของพระเจ้าชาลส์ที่ 4 เป็นช่วงที่กว้างหน้ามากที่สุด แต่ความจริงเข่นนั้นมีระยะเวลาสั้นดังศาสตราจารย์ อาร์. เอ. ชัมฟรีย์ นักประวัติศาสตร์อังกฤษในศตวรรษที่ 20 ได้บรรยายเกี่ยวกับความจริงนั้นว่า “เป็นเพียงช่วงหนึ่งของอาณาจักรที่อ่อนล้าในฤดูหนาวเท่านั้น”²⁵

การปฏิรูปทางด้านการปกครองในสมัยราชวงศ์บูรบอง

นอกจากความจำเป็นในการปฏิรูปทางด้านเศรษฐกิจ ที่ราชวงศ์บูรบองนำรับแบบ มาจากฝรั่งเศส เพื่อแก้ไขระบบเศรษฐกิจที่ล้มละลายของสเปนในศตวรรษที่ 18 สเปนยังเห็นถึงความ

²⁵ R.A. Humphreys, The Fall of the Spanish American Empire in History of., edited by Lewis Hanke, p. 535.

สำคัญที่จะต้องปฏิรูปทางด้านการปกครองควบคู่ไปด้วย การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษนี้จึงเป็นผลมาจากการที่สเปนเปลี่ยนผู้ปกครองจากราชวงศ์ชั้นสูงเป็นราชวงศ์บุรุษของ รวมทั้งการได้รับอิทธิพลจากยุครั่วเจ็งที่เพร่หล่ายอยู่ทั่วทุกโปรตุเกส

การปฏิรูปทางด้านการปกครองของสถาบันในสเปนได้แก่การที่ ราชวงศ์บุรุษของทรงลดอำนาจสภากองการค้าและสภาริหารกิจการโพ้นทะเล ที่เคยมีอำนาจผูกขาดสินค้าระหว่างสเปนกับคิณเดนโพ้นทะเล ไปให้แก่กระหลวงชาวเวลลากิจการโพ้นทะเล สถาบันที่ถูกยกย้ายไปอยู่ที่เมือง卡ดิซในปี ก.ศ. 1717 ทั้งนี้เนื่องจากความยากลำบากและสันเปลืองค่าใช้จ่ายมากกว่าที่เดิม ในปี ก.ศ. 1763 สัญญเสียสิทธิการผูกขาดที่เรือขนส่ง และในที่สุดในปี ก.ศ. 1790 สภากองการค้าถูกยกเลิกไป ส่วนสภาริหารกิจการโพ้นทะเลเดินตั้งแต่ปี ก.ศ. 1714 เริ่มสัญญเสียบทบาทไปให้แก่การบริหารงานในระบบกระทรวงที่เข้ามารแทนที่การบริหารงานในระบบครอบครัวดังในสมัยราชวงศ์แอปสเบอร์ก กระทรวงกิจการโพ้นทะเลเข้ามารำหน้าที่แทนในช่วงทศวรรษแรกของปี ก.ศ. 1760 สภาริหารกิจการโพ้นทะเลทำหน้าที่เพียงองค์กรที่ปรึกษาของกระทรวง ในปี ก.ศ. 1773 มีการปรับปรุงคณะกรรมการบริหารในสภาริหารกิจการโพ้นทะเล คัดเลือกเฉพาะผู้มีความรู้อย่างดีในเรื่องคิณเดนโพ้นทะเลเป็นสมาชิก และในที่สุดในปี ก.ศ. 1790 ยกเลิกกระทรวงกิจการโพ้นทะเล อำนาจหน้าที่ในข่ายงานตกไปเป็นของรัฐมนตรีที่ถูกและการบริหารกิจการในจักรวรรดิสเปนอีก 5 หน่วยงานด้วยกัน ส่วนสภาริหารกิจการโพ้นทะเลถูกเฉล Jegat กิจการในอเมริกาเท่านั้น²⁶ สำหรับหน่วยงานโพ้นทะเลพระเจ้าฟิลิปที่ 5 ให้ความสำคัญกับระบบการปกครองแบบกระจายอำนาจ และการคัดเลือกข้าราชการที่มีความสามารถเข้ารับราชการ ในปี ก.ศ. 1717 ตั้งสำนักอุปราช นิว กรานาดาที่โบโกท่า มีหน้าที่ดูแลกิจการควบคุมการรักษา ปานามา คาร์ตาจีนา โบปายัน และกีโต ดำเนินการนี้ยกเลิกไปในปี ก.ศ. 1724 ทั้งนี้ใหม่ในอีก 15 ปีต่อมา เพราะภัยจากอังกฤษ ตั้งตำแหน่งแคปตัน-เจเนรัลอีก 2 ตำแหน่งที่เวเนซูเอล่าและชิลี ในปี ก.ศ. 1777 และ ก.ศ. 1778 ตามลำดับ มีการเพิ่มศาลօเดียน-ชิอา เช่นที่คารากัสในปี ก.ศ. 1786 และกชาโกในปี ก.ศ. 1787 นอกจากนี้ด้วย อุปราชที่บัวโนส แอเรส (สำนักงานอุปราช ลา ปลต้า) ทำให้พื้นที่ทางด้านตะวันออกของเทือกเขาแอนดีสทกอยู่ภายใต้อำนาจของสเปนอย่างสั้นเชิง

ในอเมริกาเหนือ หลุยเซียนา และฟลอริดา ถูกรวมเข้าอยู่ภายใต้คิณเดนในอานดีของแคปตัน-เจเนรัลที่คิวบา ในอเมริกากลาง คิณเดนที่เคยเป็นคิณเดนปักษ์ใต้ของเม็กซิโก ตกเป็น

²⁶ Shafer, op. cit., pp. 81-82.

ของเคนทัน-เจเนอรัล ที่กัวเตมาลา ในปี ก.ศ. 1776 ดำเนินการคุ้มครองในรัฐบาลเดนิลล์ มีหน้าที่ดูแลพื้นที่ชายแดนตอนเหนือในเม็กซิโก นิวเม็กซิโก เท็กซัส และคัลฟอร์เนีย การปฏิรูปการปกครองพระเจ้าชาลส์ที่ 3 แม้จะเห็นว่าเป็นการกระจายอำนาจในการปกครอง แต่สำหรับสเปนแล้วเท่ากับเป็นการรวมอำนาจการปกครองเข้าสู่สเปนมากขึ้น

การปฏิรูปของสเปนได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในทุก ๆ ด้านจากไฮเช่ เคอ กาโลเวย์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีดินแดนอาณานิคม จากการเดินทางไปเห็นสภาพในรัฐนิวสเปนกวัยเด็ก กาโลเวย์แนะนำให้พระเจ้าชาลส์ที่ 3 นำระบบอินเทนเดนซ์เข้ามาใช้ โดยมีเจ้าหน้าที่อินเทนเดนเต้ให้ทำหน้าที่แทนคอเรจิօเรส (สรรพากร) และอัลกาเดส มาโยเรส (ผู้ตรวจบัญชี) ซึ่งถูกยกเลิกไปก่อนหน้านี้ บางครั้งอินเทนเดนเต้มีอำนาจเท่ากับอุปราช ระบบเบี้ยของฝรั่งเศสถูกนำมาใช้ในสเปนทั้งแต่ต้นศตวรรษ สเปนนำเข้ามาใช้ในเมริกา มีจุดมุ่งหมายเพื่อคงอำนาจเข้าสู่รัฐบาลกลาง ปรับปรุงระบบงานบริหารให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการเก็บภาษีอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย และเพื่อการบังกันประเทศ

ระบบอินเทนเดนซ์²⁷ ที่นำเข้าไปในเมริกาช่วยชาติความไม่สงบต้องในการเก็บภาษีของบรรดาผู้มีอำนาจทั้งหลาย อีกทั้งช่วยให้รัฐได้สินค้าตามที่พึงจะได้ ด้วยเหตุนี้ในปี ก.ศ. 1782 ในขณะที่กาโลเวย์ในฐานะรัฐมนตรี ซึ่งดูแลรับผิดชอบเจ้าหน้าที่อินเทนเดนเต้โดยตรง ขยายขอบเขตของระบบให้ครอบคลุมใน นิว สเปน เอง แบ่งออกเป็น 12 เขต ในสำนักอุปราชเปรูและ ลา ปลาต้า อีกแห่งละ 8 เขต ในคิวบาและวัวเตมาลาอีกแห่งละ 1 เขต ในแต่ละเขตมีการแบ่งเขตอยู่ออกไปอีกโดยมีเจ้าหน้าที่ในระดับรองลงมาด้วยรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ระดับรองไม่จำเป็นต้องมีความสามารถหรือมีชื่อเสียงเท่ากับอินเทนเดนเต้ ด้วยการนำระบบใหม่เข้ามาใช้ในระดับการปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้สภากาบิลໂโอดิ (สภาเมือง) สูญเสียอำนาจลงไปบ้าง แต่ก็ช่วยแก้ไขให้การเก็บภาษีเป็นไปอย่างมีระบบ

ในด้านการบังกันคนเอง กาโลเวย์นำเขาระบบการบังกันคนเองเข้ามาใช้ด้วยการจัดตั้งกองทัพแห่งอาณานิคม และทหารกองหนุน เปิดโอกาสให้ชาวคริสต์เข้ารับการฝึกใบหน้า และเป็นครั้งแรกที่ชาวคริสต์ได้รับสิทธิใช่น้ำจากที่ไม่เคยมาก่อน แต่เดิมชาวคริสต์เคยรวมตัวกันช้าวันเดือน เดชะวายโรบอิน ครัวนี้ให้มากหน้าที่ในการบังกันคนเองอย่างมีระบบ ด้วยการร่วมมือกับสำนักงานคุ้มครองในรัฐที่เกิดก่อนหน้านี้ สำหรับทหารกองหนุนให้ประจำการใน

²⁷ Ibid., pp. 286-287.

ห้องถินที่ห่างไกลออกไป ในกองทหารหน่วยนี้ทั้งทหารราบ ทหารม้า และทหารบินใหญ่ ผู้ที่จะเป็นทหาร กองหนุนได้ห้องไม่ใช่ชาวอินเดียนและชาวนิโกร ทำແเน่งแบ่งบันกันไปตามฐานะในชนชั้นของสังคม ผู้ที่อยู่ในชนชั้นสูงจะเป็นนายทหาร ส่วนคำແเน่งอื่นๆ ก็ลูกหลานกันลงไป ผู้มีฐานะดีทางด้านเศรษฐกิจ เป็นผู้สนับสนุนทางด้านเงินทุน การปฏิรูปทางด้านการทหาร สเปนหวังเพื่อสอนให้ชาวโลกใหม่รู้จัก ป้องกันตนเอง ไม่คิดว่าต่อไปจะเป็นผลร้ายต่อสเปนเองแม้ชาเพอร์จะกล่าวว่าไม่มีผลอย่างไรในทาง นواกต่อการน้อมกันตนเอง เพียงแต่ทำให้ชาวคริสต์มีเครื่องแบบใหม่ใส่เดินทางตลาดเท่านั้น²⁸ บุคคล เหล่านี้ในอีกไม่กี่เดือนมาก็คือผู้ที่ทำให้สเปนต้องสูญเสียคืนแคนท์อนหมัด ที่เคยปกครองมาเป็นเวลา กว่า 300 ปี

การปฏิรูปการปกครองอีกอย่างหนึ่งของราชวงศ์บูรบองได้แก่การปฏิรูปทางด้านศาสนา การ ที่จะดำเนินนโยบายตึงอาอำนวยเข้าสู่รัฐบาลกลางซึ่งเป็นนโยบายหลักของสเปนในสมัยราชวงศ์บูรบอง ศาสนาเป็นเบ้าหมายหนึ่งในการดำเนินงาน เมื่อเห็นว่าศาสนาเป็นสถาบันที่ทรงอำนาจและค่อนข้างจะ มีอิทธิภาพในการดำเนินนโยบาย ย่อมจะเป็นอันตรายต่อสถาบันปกครอง การขับไล่สำนักสงฆ์เยชูอิท เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1767 ดังที่เคยกล่าวมายแล้ว การขับไล่ชาวเยชูอิทนอกเหนือจากผลที่เกิดโดยตรงต่อ ศาสนาแล้ว เช่นทรัพย์สินถูกยึดฯลฯ แต่ผลที่มีชาวคริสต์อน้อยมาก ชาวคริสต์แม้จะไม่พอใจสภาพ สังคม แต่เมื่อใดที่ราชสำนักทำการปฏิรูปพวกเขากล่าวส่วนใหญ่จะให้การสนับสนุน²⁹ นอกจากนี้ การขับ ไล่พวกเยชูอิทธิรงค์นี้ให้ประโยชน์แก่ชาวเมือง แม้จะต้องสูญเสียนักการศึกษา แต่พวกเขาก็ได้รับผลกระทบ ไม่ได้รับการกระทบกระเทือนมากจนถึงกับทำให้พวกอนุรักษ์นิยมไม่พอใจ การขับไล่จึงเป็นแต่เพียงการแสดงออกหนึ่ง เท่านั้น เมื่อกาลังแล้วก็จะไปอย่างรวดเร็ว ยกเว้นก็แต่เพียงผู้ที่สูญเสียผลประโยชน์ อย่างเช่น นักบวช เยชูอิทธิราชคริสต์ ชื่อ ชวน ปานอล เจียนหนังสือชื่อ A Letter to the Spanish Americans ที่พิมพ์ ในเมืองพิตาเดลเพียในปี ค.ศ. 1799 และความอยุติธรรมของสเปนและเรียกร้องให้พวกเขารับร้อง ขอสภាព มีการเผยแพร่เอกสารนี้ในดินแดนของสเปนในเมริกา เดิร่องก็เขียนบทไว้ไป

²⁸ Ibid., pp. 287-288.

²⁹ Ibid., pp. 204-208.

ผลของการปฏิรูปทุก ๆ ด้านก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากแก่สเปน ในสมัยพระเจ้าชาลส์ที่ 3 จำนวนภาษาเพิ่มขึ้น ระบบการคิดต่อ กับ หน่วยงานของรัฐที่มีขั้นตอนมากถูกตัดไป โดยเฉพาะในหน่วยงานเก็บภาษี การประพฤติมิชอบในวงราชการ ได้รับการดูแลเป็นพิเศษ กษัตริย์สามารถดึงเอาอำนาจเข้าสู่รัฐบาลกลาง รัฐได้บุคคลที่มีความสามารถเข้ามาทำงาน ระบบใช้แรงงานรีปาร์ตเมียน โต้ถูกยกเลิก ส่วนระบบเงินโโคเมียน ถูกยกเลิก ฯ เสื่อมความนิยมผลทำให้จักรวรรดิขยายเขตกว้างออกไป การปฏิรูปในศตวรรษที่ 18 นำมานสุ ความเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงทางด้านการเมือง ส่งผลต่อเนื่องไปสู่การขยายทั่วทั้งดินแดนใหม่องเร่ การค้าชาย และการเกษตรกรรม

ในด้านก่อปราชญ์ไม่จะไม่มีการผ่าตัดระบบเพราผู้จะดำรงตำแหน่ง ได้ ต้องมีชาติกำเนิดมาจากสเปน และการคิดເถือกเพื่อคนชั้น ความสามารถได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษมากกว่าจะคุณตามสายเลือด หรือความเป็นตระกูลเก่า ตัวอย่างก็มีให้เห็น เช่น คุณ เปโดโร เดอ เชวัลโลส อุปราชองค์แรกของบัวโนส แอเรส (ลา ปลาต้า) เข้าสู่ตำแหน่งเพราะผลงานที่แสดงให้เป็นที่ประจักษ์ เมื่อทรงยังรับราชการอยู่ที่สเปนในการปฏิรูประบบเศรษฐกิจก้าวที่สำคัญนั้นแต่เพียง อุตสาหกรรมชนเผ่าที่ เข้าสนับสนุนให้นำพืชเศรษฐกิจอื่นเข้ามาปลูกเพิ่ม³⁰ หรือแยมโบรูชิโอ โอซิกกินส์ ชาไวอิช ผู้อพยพเข้ามาทั่วกรุงในเบรู กลายเป็นผู้ชื่อเสียงในฐานะ嫩ักวิศวกรรมสร้างทางรถไฟระหว่างอาร์เจนตินากับชิลี พระเจ้าชาลส์ที่ 3 เรียกเข้ามาราชการให้กับสเปนในการปรับกฎชาวพื้นเมืองผ่านาร์โรคานายนครองหนังสือ ต่อมาก็ขึ้นสู่ตำแหน่งแครปตัน – เจนอวัล ไนซ์ และอุปราชแห่งลิมาในสมัยพระเจ้าชาลส์ที่ 4 ทรงกลุ่มต้อมากลายเป็นผู้ปลดปล่อยชิลีให้เป็นอิสระจากสเปน

การปฏิรูปในทุก ๆ ด้านของสเปน แม้จะทำให้สเปนเข้มแข็งขึ้น ระบบที่เสื่อมโกร姆ได้รับการแก้ไข แต่ในส่วนใหญ่ยังไม่ตรงกับความต้องการของชาลส์ที่ 3 นอกจากนี้งานที่มุ่งแก้ไขความเหลวเหล็กในระบบการทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ชาวคริสต์อย่างก็เคยแก้ไขและยังดำเนินการอยู่ โดยไม่ต้องผ่านคำนิยมหรือรับรู้ของกษัตริย์ การปฏิรูปจึงเป็นเพียงการขับทิวให้ทิ่นจากหลังของสเปน เพื่อที่จะหลบต่อไป หากได้ทำให้สเปนมั่นคงอย่างไรบนดินแดนเหล่านั้นอย่างที่เคยมาหัวอย่างที่เบลลิย์และนาสาธิร์ กล่าวว่า “เป็นการเปลี่ยนเสื่อใหม่ในร่างเก่าเท่านั้น”³¹

³⁰ Bailey and Nasarir, op. cit., p. 245.

³¹ loc. cit..

การต่อสู้เพื่อเอกราชในละตินอเมริกาศตวรรษที่ 19